

YENİ BÜTÇE NİN RUHU

Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakere devam eden yeni bütçenin en mümtaz vasfı Türk devletini en normal bir vazıda mülâhaza etmek ve en fevkalâde vaziyetlere karşı da hazır ve eksiksiz bulundurmaktır..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Ankara'dan:

Yeni bütçe pazartesi gününden beri Büyük Millet Meclisinde müzakere ve münakaşa ediliyor. Bütçenin bu defaki hususiyeti, ihtiva ettiği rakamlardan ziyade tebarüz ettirdiği ruh ve manadadır.

Dünyanın ve bilhassa Avrupa kıtasının içinde bulunduğu buhran ve felâket karşısında; Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakere seyrini takip edenler; Türkiye'yi dünya buhranından tamamiyle tesirsiz ve uzak bir vazıhal içinde bulurlar ve, bunun mes'ut hazzını duyarlar. Hakikatle bu Türkiye'nin dünya buhranından, dünya iktisadiyatının herci-mercinden uzak ve müteessir olmaması bulundugunun bir ifadesi değildir. Bilâkis, Türkiye de umumî buhrandan mali ve iktisadi bakımdan az çok müteessir olmuştur.

Devlet gelirlerinde hayli noksanlarımız olduğu gibi; halkın fedakârlığı bakımından da ifası zarurî hayli feragatkar icaplar ve vaziyetler vardır. Fakat, bütün bunlara rağmen; asıl saadetimizi, buhrandan uzaklığımızı ve tesirsizliğimizi teşkil eden devlet ve millet bünyesindeki vaz'imuz ve içinde bulunduğumuz şartlardır.

Bunun içindir ki, biz yeni bütçeyi ihtiva ettiği rakamların dışında ve sadece ruh ve manada ifadelendirmek istiyoruz.

Bu ruh ve manayı üç ana hatta tebarüz ettirebiliriz:

A- Bütçeye hâkim olan zihniyet
B- Bütçenin temin ettiği vaziyet
C- Paramız ve yeni bütçe karşısında halk..

Bütçeye hâkim olan zihniyet umumî siyasetimize müterafik olan zihniyettir ve tamamiyle ondan mülahemdir. Yani, Türk devlet ve milletinin harp dışı ve harp sebepleri dışında ve üstündeki vaziyetini mülâhaza ve bu bakımdan kendi normal huzur ve kalkınmasını mülâhaza eden ve aynı zamanda her türlü ihtimali ve harp ateşinin hudutlarımızı herhangi bir şekilde sızmasını teyakkuz, ihtimam ve dikkatle göz önünde tutan ihtiyatlı zihniyettir. Bunun içindir ki, 309.734.307 lira tutan 1941 bütçesi normal esas itibahz ederken, aynı zamanda en büyük ehemmiyeti de milli müdafaaya tahsis etmiş olarak ona adi ve fevkalâde bütçesinin tamamı ile 161.000.000 lira ayırmış bulunuyor. O halde, bütçenin temin ettiği vaziyet şu oluyor: Milli müdafaanın istediği her türlü icabı yerine getirmekle beraber memleketi mümkün olduğu nisbette en normal mesai, hayat ve kalkınma şartlarına sahip bulundurmaktır.

Bütçenin tanzimindeki bir hususiyet de hiç şüphesiz vatandaşın yeni fedakârlığına davet etmek ve ona dayanmak oluyor. Bu fedakârlık; bazı vergilere yapılacak zamlarla yeniden ihdas olunan vergilerdir.

Filhakika, yeni vergi, vergi ile gelir çoğaltmak daima vatandaş için en az hoş giden bir tedbirdir. Ancak, Türkiye iktidar mevkii içinde yeni vergi almanın, vergi ile gelir çoğaltmanın aynı derecede hoş gitmez ve sıkıcı bir tedbir telâkiki edildiği muhakkaktır. Fakat, dünya buhranının, bilhassa gümrüklerden başlayarak devlet gelirleri üzerinde yaptığı tesir ve yine Avrupa harbinin adi ve fevkalâde bütçemize tahmil et-

AMERİKA gazeteleri Amerikayı harp halinde addediyor

Şu sesler yükseliyor:

Mihveri mağlup edeceğiz, Amerika İngilterenin yanbaşındadır

Ruzvelt bittaraflik ka-nununu kaldırmıyacak

Vaşington, 19 (A.A.) — Dün, bir Matbuat Konferansında Ruzvelt Bittaraflik Kanununu ne ilga etmek, ne de tādilini istemek niyetinde olmadığını açıkça söylemiştir.

MATBUATTAN YÜKSELEN SESLER

Londra 29 (A.A.) — «B.B.C.» Ruzveltin nutkundan sonra, gerek deniz faaliyetine, gerek İngiltereye gönderilecek levazımın himayesi (Devamı 5 inci sayfa)

Bir sanatkârımızın yaptığı alârm düdüğü

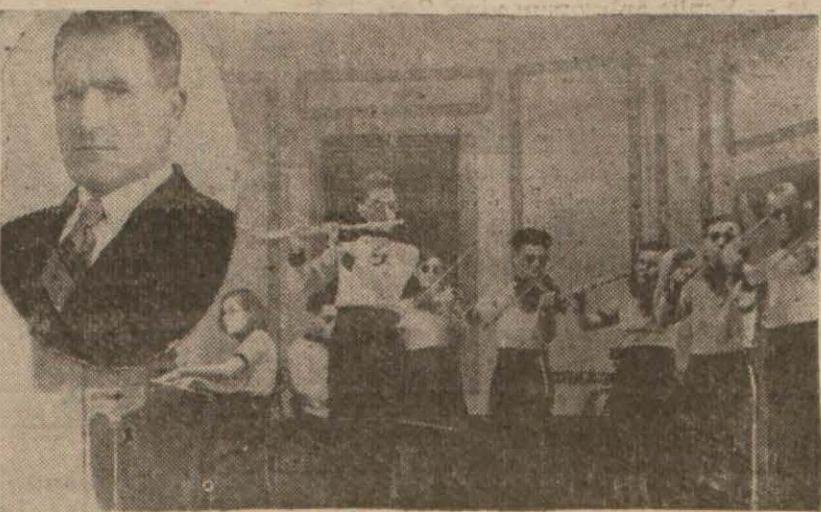
Yapılan tecrübede ses 6 kilometreden duyuldu

Yerli bir sanatkârımız tarafından yapılan elektrikle müteharrik büyük alârm düdüğünün tecrübesi dün saat 15 de Erenköyünde yapılmıştır. Denemede Vilâyet Seferberlik Müdürü, Belediye Makine Şubesi Müdürü, Kadıköy Kaymakamı ve diğer alâkadarlar bulunmuştur. Düdüğün sesi 6 kilometreden işılmıştır. Belediye Makine Şubesi Müdürlüğü düdüğün yapışına ait fennî raporunu bugün verecektir.

Vilâyet Seferberlik Mdürlüğü Yerli san'atkâra bu düdükten bir kaç tane yapılarak şehrin muhtelif yerlerine koyacaktır, düdüğ 1000 liraya gümaktadır.

BÜYÜK RÖPORTAJ

İki gözü kör bir genç kızla bir genç erkek sevişiyorlar; bunlar evlenebilirler mi?

Sağır, dilsiz ve körler tesanüt cemî yeti orkestrası bir konser verirken (Köşedeki zat, cemiyet reisi Süleyman Sırrı Gök'tür.)

Bu harikulâde meraklı röportajı bugün 4 üncü sahifede okuyunuz.

Esir edilen bir Alman tayyarecisi

Girit'te hava müdafaası kifayetsizdir

Almanlar, Avrupa'daki bir kısım tayyarelerini de Girit'e gönderdiler

Londra, 29 (A.A.) — Londra'da öğrenildiğine göre Girit üsleri üzerinde devamlı hava harekâtı imkânsızlığının sebeplerinden biri hava müdafaasının kifayetsizliğidir. Yunanistanın tahliyesi esnasında Girit'e nakledilen küçük avcı teşekkülü geri alınmıştır. Düşman bu kuvveti adet itibarıyla pek ziyade zayıflattı.

Keza Almanlar Avrupanın Batı Şimalindeki hava kuvvetlerinin hissedilir derecede azaltarak oradaki kuvvetlerden bir kısmını da Balkanlar üzerinden Girit'e göndermişlerdir. Bunu yapmak için Almanlar yalnız 1900 kilometre bir mesafe uçuşlardır. Halbuki Şimali Afrikadaki imparatorluk kuvvetlerine İngiliz sevkıyatının yapılması için Kap Burnu üzerinden 12.000 mil bir deniz seferi lazımdır.

Ankara vapuru bu gece hareket ediyor

Atina Elçimizi getirecek olan vapurla Hariciye Vekâletinden bir hey'et te gidiyor

Atina sefirimiz Enis Akayken ile sefaret erkânını ve sefirimizin

Almanların Bismark sınıfından bir tek gemileri kaldı

Kafileleri himaye eden gemiler bile Bismark'ın takibine iştirak etmişler

Londra 29 (A.A.) — «B.B.C.» Gazeteler Bismark'ın batışı hakkında mütalealar serdine devam etmektedirler. Bismark'ın batışı iki mühim noktayı meydana çıkarmıştır:

Biri, Almanların Atlântikteki kuvvetlerine vurulan büyük darbedir. İngiltere, Hud zırlısını kaybetmiş olmakla beraber, aynı tip ten daha birçok gemileri vardır. Almanyanın Bismark sınıfından bir tek gemisi kalmıştır. Deniz kuvvetleri yarı yarıya inmştir. Gneyzonau ve Şanhörst zırlıları varsa da, bunlar haftalardanberi Brest limanında yatmaktadır.

Diğer nokta, İngiliz donanması. (Devamı 5 inci sayfa)

3000 Asker taşıyan bir İtalyan vapuru batırıldı

İngilizler üç vapur daha torpilediler

Londra 29 (A.A.) — Amirallğin tebliğine göre, İngiliz denizaltıları düşmanın Libyadaki ordularına malzeme ve sair götürülen 18 bin tonluk büyük bir vapuruna iki torpil isabet ettirmişlerdir. Bu vapura batması nazarla bakılmaktadır. Kuvvetli himaye altında gi-

(Devamı 5 inci sayfa)

GİRİT Harbine Bir Bakış

Almanlar Hanyayı işgal ettiler

Daha gerideki mevzilerde muharebeler şiddetle devam ediyor

İngiliz tayyareleri fasılasız taarruzlarda bulunuyor

MUHAREBE ŞİDDETLE DEVAM EDİYOR

Anadolu Ajansının bildirdiğine göre, Giritten Kahireye gelen haberler de, tebliğlerdeki malumat- (Devamı 5 inci Sahifede)

Libyaya yeni İngiliz takviye kuvvetleri gönderiliyor

Avustralya Başvekili vaziyetten emin

Londra 29 (A.A.) — «B.B.C.» Avustralya Başvekili Menzi Libyaya mütemadiyen büyük mikyasta takviye kuvvetlerinin gönderil-

Avustralya Başvekili Menzi

mekte olduğunu, mücadelenin kat'i neticesini emniyetle bekle- diğini söylemiştir.

Tünel bilet ücretlerine zam yapılacak

Vergi çokluğu kâra imkân bırakmıyor!

Tünel bilet ücretlerinde vergi miktarının binnisbe ziyade yüklü olması Tünel İşletmesi İdaresine imkân bırakmaktadı lduğu beyanile ücretlerin artırılması Belediye Reisliğinden istenilmiştir. Bu talep kabul edildiği takdirde 1 inci mevkide 1 kuruş, 2 inci mevkide 20 para bir zam yapılacağı tahmin olunmaktadır.

BOL ÇEŞİD ve YENİ STİL MOBİLYA
Aldak veya görmek isteyenler HARAÇCI KARDEŞLER Limited ŞİRKETİ
Salonlarını bir defa gezmekle tatmin edilirler.
İstanbul, Fincancılar, Rızapaşa, yokuşu No. 59/61/63. Telefon 22060

Harekâtın tekrar şiddetlemeye başladığı Sollum cephesinde Bir İngiliz zırhlı otomobili

HARP VAZİYETİ

Ruzvelt müdafaadan bahsediyor. Bu öyle bir müdafaadır ki ancak müşterek taarruzla elde edilebilir

Yazan: EMEKLİ KORMAY SUBAY

BAY RUZVELTİN NUTKUNDAN SONRA:

İleri hareket denizlere intikal edince Almanyanın yıldırım harbi yapamadığını görüyoruz. Halbuki Almanyanın Avrupa sahillerinde

elde ettiği deniz üsleri ve limanları Norveçten Yunanistana kadar uzanmaktadır. Fakat denizlere hâkimiyet yalnız üç meselesi de-ğildir. Atlântik ve Akdenizde İn- (Devamı 5 inci sayfa)

Harbiyedeki feci kaza kurbanlarının saygısı üçü buldu!

Kimya Fakültesi talebelerinden İhsan da hastahane de öldü!

Bu ayın 7 inci Çarşamba gecesi saat 23 te Harbiyede vukua gelen feci otomobil kazasında yaralananlardan Üniversite Kimya Şubesi talebelerinden Hulûsi oğlu İhsan dün Gureba hasta-

(Devamı 5 inci Sahifede)

Yatağında ölü bulunan bir genç zehirlenerek mi öldü

Ölüm şüpheli görülerek ceset Morga kaldırıldı

Kumkapıda Liman caddesinde 126 numaralı evde oturan 38 yaşında Celâl oğlu Mazhar isiminde biri evvelki gece odasına çıkmış yatmıştır. Fakat dün sabah kalkması gecikince annesi

(Devamı 5 inci Sahifede)

Vergilere yapılacak yeni zamlar

Sigaralara, bina vergisine, kibrite, içkilere ve lâstiğe de muvakkat zamlar yapılıyor

Ankara, 29 (TELEFONLA) — Masraf bütçesi bitirildiği takdirde varidantın artırılması lâzıması bugün Mecliste konuşulacaktır. Lâyiha basılarak mebuslara dağıtılmıştır. Projenin esas-

KISACA

Rüya ve hulya memleketi

A. ŞEKİP

Britanya adasının yanbaşındaki İrlanda adası, müstakil bir devlet halindedir. Bu devletin merkezi olan Dublinden gelen telgraf haberleri, İrlanda Başvekili dö Valera'nın Mecliste söylediği bir nutuktan bahsetmektedir.

Bu zatışerif, verdiği beyanatta, Şimali İrlandada mecburi askerlik ihdası talebinde bulunan Büyük Britanyaya ateş püskürmekte, ve hattâ, daha ileri giderek tehdit etmektedir. Eğer, İngiltere, İrlandada mecburi hizmet tasavvurunda devam ederse, adanın insanları, sayanı taassûf bir vaziyete sokulmuş.

Yani ne olur? İrlanda, İngiltere ile harbe tutuşur, Britanyayı mahv ve perişan mı eder? Ve çok dikkate layıktır: Bu tehdidi savuran Başvekilin top- rakları üzerinde mecburi askerlik olmadığı için, bittabi ordu ve askeri de yoktur.

Dö Valera'nın beyanatından anlaşılıyor ki, İrlandalılar, as- kere gitmek, terlemek, uğraş- mak istemiyorlar; buna mna- kib, rahatlık, asudelik, sulh ve sükün ve keyif çatmak istiyor- lar.

Ne âlâ!

İrlandalılar, unutmamalıdır ki, harbin başındanberi, İngiltere- nin kara cephelelerinde uğradığı muvaffakiyetsizliklerin sebebi, daha hazar zamanında, mecburi askerlik mükellefiyetini kabul- etmeyişi ve büyük bir ordu teş- kilâtı yapmayışıdır.

İrlanda rüya ve tatlı hulyalar içindedir.

HADİSELER
KARŞISINDA
SON TELGRAFKUZULARA
NARH KONACAK

Belediye, haftalar var ki, kuzu etlerine azami fiyat koymak için tetkikler yapıyor. Ve bu tetkikler de hâlâ devam ediyormuş!.. Halbuki, gazetelerin yazdığına göre, kuzular koyunlaşmıştır. Öyle ya, Haziranı giriyoruz, hâlâ, kuzu olur mu?.. Çaliba, koyunlar da damızlık haline gelecek, kuzulara, ondan sonra narh konacak!..

SİGARANIN
TESİRLERİ

Tanıdığımız bir doktor, bize, şu şayanı dikkat mütaleaya serretti:

«— Sigara, hafızayı kaybettiren bir maddedir. Bittabi, bu hâdise derhal vukua gelmez. Evvelâ, hafızamız zayıflar, sonra, zamanla, daha çok unutkan oluruz.»

Bu mütalea karşısında, bu işten anlıyanlar ne der, bilmem.. Fakat, herkesin dünyayı unutmak istediği şu zamanda, sigaradan başka teselli çaresi var mı?..

TÜRKÇE
KOLAY MI?

Bizim Osman Cemal, «ihtiyarlıktan nasıl sakınmalı?» serlevhâli yazı yazar muharrire hayretle, bazı sualler soruyor..

Öyle ya, ihtiyarlık, bir kaza mıdır ki, birdenbire başımıza gelir?.. Ondan nasıl sakınacağız?.. Mevzuubahs yazıyı yazar muharrire, herhalde, «nasıl genç kalmalı?» demek isteyecek..

Türkçe der, geçeriz, amma, yazması da, söylemesi de zor şeydir. Herkes kaşık yapar, amma, sapını ortaya getiremez.

ASRİ

KELİMESİ

Dostumuz Selâmi İzzet Sedes, şu «Asrî» kelimesine takılmış, ne kadar «asrî» kelimeli yer varsa hepsine birden çatıyor. Asrî Mezarlık, Asrî Park, Asrî Sinema ne demektir, diyor. Madem ki, bu müesseseler, bugün kurulmuştur, elbette ki, muasır icap ve şartlara göre meydana gelmiştir.

İyi, hoş amma, Selâmi İzzet dostumuz, en şık «Asrî» kelimesini unutmuş: Asrî helâ! Gelin de, Asrî helânın esbabı mucibesini bulun, bakalım?..

AHMET RAUF

Diploma
imtihanı

Hariçten ilk okul diploması almak isteyenler imtihan edildiler

Hariçten imtihana girmek suretile ilk mektep diploması almak isteyen vatandaşlar için şehrimiz Maarif Müdürlüğü tarafından her üç ayda bir açılan imtihanlardan dördüncüsü dün Çağaloğlundaki birinci ilk okulda yapılmıştır. Bu imtihana 61 kişi müracaat etmiş 16 kişi mazeretine binaen imtihana girmemiş 45 kişi imtihan olmuş. Bunların 12 si bayandır. Muvaffak olanların diploması gelecek hafta tevzi olunacaktır. Son imtihan ağustos ayı içinde yapılacaktır.

Üniversite Rektör-
lüğü vekâleti

Üniversite Rektörü Cemil Bilselin Diyarbakıra gitmesi münasebetle Tıp Fakültesi Dekanı Kemal Atay heyetinin avdetine kadar Rektöre vekâlet edecektir.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye kaymakamlıklara verdiği bir emirde pazar yerlerinin munlazaman kontrol edilmesi ve bu kontrolde Belediye hekimlerinin de bulunması ve bunlar tarafından seyyar esnafın sıhhi muayeneye tâbi tutulması lüzumunu bildirmiştir.

★ Belediye, geçen sene zarfında Koordinasyon heyetinin müsaade ettiği inşaatın bir listesini hazırlamıştır. Bu listedeki inşaat yetkünü bir milyona varmaktadır. Bu arada Barbaros türbesi etrafı, Florya, Çamlıca ve diğer bazı yollar vardır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Alman firmaları, piyasadan bütün almaktadırlar. Dün Almanya 201 bin liralık bütün sevkedilmiştir. Almanlar bu sene içinde memleketimizden 10 milyon liralık bütün alacaklardır.

★ Romanyaya dün yarım milyon liralık pamuk gönderilmiştir. ★ Son günlerde Avrupadan afyonlarımız karşı talepler artmaktadır. Dün İsviçreye 7 bin liralık Almanya 10 bin liralık ham afyon satılmıştır.

★ Romanyadan dört ton nafta lin getirilmiştir. Karabük fabrikası da mühim miktarda naftalin çıkarmıştır.

MÜTEFERİK:

★ Marpuççularda Mehmet isminde birinin çekmecesinden 300 lira çalan ve İskenderuna kaçarken Adanada yakalanan Hüseyin şehrimize getirilmiş ve dün Birinci Sulh Cezaada 6 ay hapse mahkûm olunmuştur.

★ Münakale Vekili B. Cevdet Kerim İnceyadı dün tayyare ile Ankara'ya dönmüştür.

★ İnhisarlar İdaresi yerli tütünlerden iki yeni püro satışa çıkarmıştır. Bunlardan kalın Toros isimli püroların kutusu 50, esmer isimli ince püroların kutusu da 40 kuruşa satılacaktır.

★ İcra daireleri 31 mayıstan itibaren malî yıl başı münasebetile 5 gün kapalı olacaktır.

HALK
Filozofu

Türk siyaseti

Bazı eski adamlar var. Kafaları eski, gönülleri yeni, yaşları eski. Bu hurda mahfazalar içinde enerjik, dinamik ve salim bir düşünce sisteminin mevcut olduğunu kabul edebilir misiniz?..

Onlar, dünyaya, hâdiselere ve hattâ Türkiye'ye, hâlâ, 40 yıl evvelki gözle bakıyorlar. Mütalealarını, tefsirlerini, hâlâ, o köhne zihniyetle yürütmeye çalışıyorlar.

Bazan, bu tiplere raslasınız; beyninize kan sıçratacak sualler soralar:

«— Şimdi, Türkiye ne siyaseti takip ediyor?..»

Bu sualin cevabını derhal kavramak mümkün değildir. İzah etmesini istersiniz:

«— Ne gibi, yani?..»

«— Yani, efendim, İngiliz siyaseti mi, Alman siyaseti mi, Fransız siyaseti mi, Rus siyaseti mi?..»

Türkiyenin, daima ve yalnız müstakil Türk siyaseti takip ettiğini bu adamın kafasına sokmak lâzımdır. Türkiyenin, kendisine has bir politik tutumu ve durumu olduğunu haykırılmalıdır.

Türk siyaseti, aziz Türkiyemizin menfaatlerinin çizdiği yoldur. Biz, artık, ne şu, ne bu siyasetin peyki, tilmizi değiliz.

Hâdiseleri, kendi kafamızla ölçüyor, kendi menfaatlerimizle tartıyor ve kararlarımızı ancak kendi irade ve kudretimizle veriyoruz.

Bilmem ne siyaseti güden sadrazam filân paşa, bilmem hangi devlet politikasını takip eden sadrazam falan vezir zamanında değiliz.

REŞAT FEYZİ

Yeni bir kenevir
fabrikası kuruluyor

Kastamonuda kurulacak olan yeni ve büyük kenevir fabrikası hakkında tetkikler yapmak üzere Sümer Bankın şehrimiz şubesinden bir mühendis heyeti mahalline gitmiştir. İktisat Vekâleti bu fabrikayı biran evvel kurmak kararındadır.

Talebe kütüphaneleri

Üniversite Fakültelerinde talebe kütüphanelerinin eksik kitaplarının tamamlanması ve yeniden lüzumlu eserlerin alınması için mevcut kitapların yeni baştan tasnifine başlanmıştır.

Yumurta ve fasulye
flatleri yükseliyor

Son günlerde şehrimizde kuru fasulye flatleri yükselmeye başlamıştır.

Son günlerde yumurta flatleri da yükselmektedir. İki hafta evvel sandığı 23 lira olan yumurta, bir iki gündenberi 25 liraya satılmaktadır. Yumurta flatlerinin artışındaki sebep birkaç gündenberi Alman firmalarının yumurta piyasası ile alakadar olmasından ileri gelmektedir.

İsküdar ve Kadıkö-
ündeki su aboneleri

İsküdar ve Kadıköy havalisinde su abonelerinin sayısı 9185 i bulunmuştur. Son yıl içinde bu havaliye yeniden 798 ev, apartman, dükkan ve müessese suya abone olmuştur.

fark bulmadığın da anlaşıyor söz-
lerinden.

— Yoktur şüphesiz.
— Bu sırada merdivenlerde başlıyan bir gıcırtı bitmiş, kapıları vurulmuştu:

— Giri!
— Babayani bir adam, yerden bir temenna çakıp el bağlayarak gülmüştü:

— Zili vurmuşsunuz da garson uyuyordu, ben geldim.
— Pantolonunun üzerine bir kırımı kuşak sarmıştı. Nacinin gözleri, bu kuşağın üzerine sarkan kalın bir altın kışteğe ilişti:

— Siz kimsiniz?
— Adam kılığında bu otelin sahibi.

— Zahmet ettiniz. Buyursanız..
— Garsonu konuşmağa mı çağırmaştınız?

— Hayır... Söyliyeceklerimiz vardı tabii.

— Evvelâ onları söyleyiniz de sonra konuşuruz.

— Peki öyle ise. Arabamız hazır mı?

— Hırçın ile bayağı arasında bir

Günün meselesi:

Valinin Şehir hal-
kına beyannamesiPasif korunma tedbirlerini tamam-
lamıyanlar mahkemelere verilecek

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar dün şehir halkına hitaben şu beyannamayı neşretmiştir:

«Pasif korunma hakkında vatandaşların dikkatine:»

— Sizlere, pasif korunma tedbirlerini tamamlamamış vatandaşlara bir daha, ehemmiyetle, bu vazifeyi hatırlatmak için hitap ediyorum.

Büyük şehirlerde kanlı tecrübelerle sabit olmuştur ki pasif korunma işi evvelâ halkın işidir.

Umumiyet itibarıyla belki bazıların kanaatlerini tamamlamış vatandaşlara bir daha, ehemmiyetle, bu vazifeyi hatırlatmak için hitap ediyorum.

Umumi menfaat namına cephe gerisi disiplini bakımından vatandaşlardan istediğimiz ve herkesin yapabileceği pasif korunma tedbirleri için çok titiz davranacağız.

Bir kazma ve bir kürek ile kazılabilecek bir buçuk iki metrelik siperi de açmıyacak kadar gevşek göstererek umumi menfaati bozanları cezalandıracağız.

Pasif korunma tedbirlerini tamamlamamış olanlar, pasif korunma kanunu mucibince kaza idare hey'etleri vasıtasıyla mahkemelere sevkolunacaktır. Bu gibiler hakkında elli liraya kadar para cezası ile altı aya kadar hapis cezası vardır.

Biz, hemşerilerimizden şahsî ve umumi emniyet namına bir buçuk iki metrelik basit bir toprak siper hazırlamalarını istiyoruz. Bunu da böyle bir zamanda, külfet addelemler bulunmaz sanırım.

Her kazada siper ve sığınakları kontrol için hey'etler teşkil olmaktadır. Bu hey'etler her evde ve müessesede tetkikler yapacaktır.

Siper veya sığınak yapmıyan, temin etmeyenlere ceza verilecektir.

Yangın tehlikesi

Muhtelif semtlere 887
yangın musluğu konu

Kadıköy semtindeki yangın musluklarının sayısı 272ye çıkarılmıştır.

Bu yıl İstanbul ve Beyoğlu semtine de yeniden 19 yangın musluğu konmuştur. Bu suretle Beyoğlu semtindeki yangın muslukları 579 a balığı olmuştur.

Büyükdada 11 yangın musluğu yapılmıştır. Edirnekapi reföjlerine de 25 tane sulama musluğu konulmuştur. Böylece şehrimizde 887 yangın musluğu yapılmış bulunmaktadır.

Talebe sağlığı

Her mektepte daimi olarak doktor bulunacak

Talebenin sıhhi vaziyetlerini daha yakından takip etmek üzere yeni ders yuvaları itibarıyla her mektepte daimi olarak bir doktor tayinine larar verilmiştir. Bu doktorlar zayıf veya hastalığa müstait talebeler için muntazam muayeneler yapacaklardır. Talebelerin sıhhi durumları her ay bu fişlere geçirilecektir. Tedaviye muhtac olanlar meccanen sanatoryum ve prevantoryoma gönderileceklerdir.

ADLİYE ve POLİS

İki katil hakkındaki idam karar-
ı bozularak hapse çevrildiOrtaköyde metresi bütün işçisi Haceri
öldüren Faik da 12 yıl hapsolunacak

Birinci Ağırceza mahkemesinde dün akşam Temyizin nakizlarına uyularak iki idam kararı bozulmuş ve bu cezalar hapse tahvil olunmuştur:

1— Çatalcada, tarlasından araba ile kaçarak istediği Merjem Zülfiye ismindeki bir kızı, mümanesi üzerine ve kızın babası Aliyi de kızının kaçırılmasına mâni olmasından dolayı taşla öldürmekten suçlu köylülerden Ahmedin idam cezası 30 sene hapse çevrilmiştir.

2— Eyüpsultan civarındaki Pirinççiler köyüne geceleyin arkadaşlarından bazı çingenelerle ata binmiş olarak gelen Resul, parasını gasbettiği köylülerden Mustafayı tabanca kurşunile öldürmekten, idama mahkûm olmuştur. Ar-

kadaşları da dönder ve yedişer sene ceza yemişlerdi. Temyizin tasdikile arkadaşlarının cezaları katılmıştır. Resulün cezası, maktûlün eve tecavüz edenlerden münhasıran Resulün attığı kurşunlarla öldüğü anlaşılmadığı kaydıyla bozulduğundan, tekrar yapılan muhakeme sonunda, gayri muayyen fail maddesinin tabiki ciheetine gidilmiştir. Bu suretle evvelce idam hükmü giyen Resulün şimdi 10 sene 3 ay ağır hapse konulması karar altına alınmıştır.

Ortaköyde, birlikte yaşadığı Haceri kışkırtarak tesirle ve kendisine başka bir erkeği tercih ettiği kanaatle öldürmekten suçlu bütün işçisi Faik, 12 sene ağır hapse mahkûm edilmek suretile, cezalandırılmıştır.

Bir sigara tellendirirken Naci: — Gelelim şu yussallık meselesine... dedi. — Sen, hiçbir erkeğe itiraz etmez misin? — Yanlış anlıyorsun yine. Sevdigim erkeğe itiraz etmem.

— Faraza Molla Beyi ele alalım.

— Molla, sevdiğim erkek değil.

— Dir ki... Sevdigim arkadaşta.

— Arkadaşın erkeği olmaz mı?

— Arkadaş, arkadaşta. Birisile arkadaş oldum mu, onun erkek ve ya kadın olması beni alakadar etmez. O, sadece bir insandır.

— Kocana itiraz etmekten çekinmiyorsun, fakat sevgilin «boyunu ey, keseceğim» dese...

— Derhal.

— Hayret!

— Sebabi meydana canım.

Sevgilim, benim erkeğim demek.

— Eğer kocamla bir erkek diye beraber bulunmuş olsaydım, tabii bu sefer ona itiraz etmezdim. Zira kocam sevgilim olurdu.

(Arkası Var.)

Orman
emvaliŞehrimizdeki tek mil
orman mahsülleri için
beyanname verilecek

Vilâyetimiz merkezinde nakliye ve müriye tezkeresine bağlı her türlü orman emvalinin 1 haziran itibarıyla yoklama edilmesi kararlaştırılmıştır.

Keresteler, odun ve kömürlerin miktarları için o tarihten itibaren orman dairelerine beyanname verilecektir. Dahildeki depolar 5 - 7 haziran arasında, Haliç semti depoları 5 - 19 haziran arasında Beyoğlu ciheti 5 - 14 haziran arasında, Fındıklı - Beşiktaş arasındakiler 12 - 14 haziran, Beşiktaş - Rumelikavağındakiler 16 - 19 haziran, Karaköy - Yeşilköy arasındakiler depolar 5 - 7 haziran, Üsküdar - Anadoluğa - vağı arasındakiler 5 - 7 haziran, Üsküdar - Pendik arasındakiler 9 - 12 haziran, Adadaki - ler 20 - 24 haziran arasında bu beyannameleri mahalli orman idarelerine vereceklerdir.

Terkos ve Elmalı
suları saatleri

Hariçten gelen Terkos suyu saatlerinin dahilde tamiri için Sular İdaresi tedbir almış ve Feriköyündeki atölyede bu işin muvaffakiyetle yapılmasına geçilmiştir.

Diğer taraftan bu yıl kullanılacak halde olduklarından dolay 137 saat imha olunmuş ve İdarenin elinde halen 33,240 adet Terkos ve Elmalı suyu saati kalmıştır.

Nafia Şehircilik
Şubesi Müdürü

Nafia Vekâleti Şehircilik Şubesi Müdürü, bir müddet Belediye İmar Müdürlüğü ile müştereken çalışmak üzere şehrimize gelmiştir.

Mumaleyle Müzeler İdaresile de temas ederek imar planlarında tarihî yerlerin muhafazasını temin edecektir.

Çekya ve Almanya-
dan istenen mallar

Son zamanlarda Çekyadan Armut kurusu, kuru erik gibi meyvalarımıza talepler artmıştır.

Bu meydana, susam, keten tohumu ve deri de istenilmektedir. Alman ve İsviçre firmaları da aynı maddelerden mühim miktarda satın almak istediklerini bildirmişlerdir.

Nişanlısını yaralı-
yanın mahkûmiyeti

Nikâh kâğıtları asılmış olduğu sırada kendinden yüz çevirmesinden dolayı muğber olan nişanlı Bahriyeyi, Haydarda tabanca ile yaralayan Hüseyin Faruğun dün Birinci Ağırcezaada bu suçu sabit olmuş ve hakkında ceza verilmiştir. Ancak tahrikin mahiyeti ile Faruğun yaş küçüklüğü dikkate alınarak 19 gün hapsine karar verilmiştir.

Yakında
İkdamdaHAZRETİ
MUHAMMETVe İslâm ordularının
muharebeleri

Yazan: Ziya Şakir

İslâm ordularının yaptığı gazvelerin bu çok şayanı dikkat tafsilatını, Ziya Şakir, bu yeni eseri ile İkdam refikimiz okuyucularına takdim edecektir..

DİS
Politika

Amiral Hood

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Yeni vekayı İngilterenin eskî adamların hatırlamağa vesile oldu. Meselâ Amiral Hood gibi. Bu isimde birkaç meşhur denizci olduğu anlaşılıyor. Lâkin Lord Hood bunların en eskisidir. Ve memleketinin geçirdiği pek buhranlı senelerde başından geçmiyen müskülât kalmamıştır. İngiliz denizliğinin an'anesini bu kıratta adlar tesis etmiş. Gerek onun, gerek amiri mevkinden bulunulan diğer meşhur Amiral Rodin de isimleri İngilizlerce unutulmuş gibidir. Amiral Lord Hood 1759 da kuvvetli bir donanma olan Fransızlara Atlas denizinde muharebe etmiştir. Fransız donanması hem kuvvetli, hem de kullanımları cesaret ve meharre sahibi seçme gemilerdi. Şakir, caki şey değil: Avrupa kıtasında kuvvetli olanlar ergeç karşı koymuş İngiltereyi istila etmek suretine kapılmaktan kendilerini almışlardır.

O zaman da Fransız kralının böyle bir emeli vardı. Aradaki gazı kayıpla geçmek mümkün değildi. Kuvvetli Fransız donanması Atlas denizinde İngiliz Amiralini ihraç işiye meşgul ederken ıyır kuvvetleri de İngiliz toprağına çıkabilir diye düşünmüştü. Bununla beraber İngiliz Amiral Fransızların biriktirdiği bu vesaiti batırmağa muvaffak olmuştu. O tarihlerde Amerikan istiklâl harbi başlamış, Fransızlar da İngiltereyi bütünü müskülâta sokmak için Amerikalılara yardım eden geri kalmamışlardı. Amiral bu muharebelerde de bir oymaştı. Amerika ile İngiltere arasındaki mücadele biterek Amerikan istiklâl İngilizlerce bul edilemeye kadar Hood da nanna ile beraber yeni dünyaya şimalindeki sahillere ayrılmıştı. Ne kadar ihtiyatla hareket ederek kendisinin üstün donanma karşısında son deniziyatlı davranmak lâzım gelmişti, İngiliz Amiral bilmiyor, gördü: Fransızların 29 gemisi, İngilizlerin 22 gemisi esir etmiş, çin çalırken bir an gelmiş ki İngiliz cesaretle yapılmış büyük bir hamle sayesinde donanma kurtarabileceği karar vermiş. Fransız gemilerinin üzerine girmiş, düşmanı mağlûp etmeye muvaffak olmuştur.

Fransada büyük bir ihtilâl olmuş, krallık devrilmiştir. Fransanın harici siyasetinde İngiltereye karşı harbetmek esastan hiç gözden kaybedilmemiş. O zaman İngiliz Amiral da Amerikan donanmasının başına getirilmiş. Fransada devrilen kralığa karşı olanlar İngiliz Amiral ile nasebet tesis etmişlerdi. Onun Hood da Akdenizde bazı müskülâtları ile geçirmiş oldu. Fakat çok geçmeden faaliyet sahnesinden Bonapart çıktı. Görülmüş. Hood Fransız sahillere girmeye mecbur kalmış, giderken naptarin memleketi olan Korsika adasını zaptetmiştir. Zapt. Napoleon Bonapart ile İngiltere arasındaki uzun mücadeleye dahildir. Bonapart 1793 yılında İngiltere'den ıhtıbarı kabul olmuştur. Bonapart hükûmeti ile İngiltere arasında bir hal alıyordu. Avrupa hâkim olmak istiyordu. Bonapart emeline varmak için sil engelin İngiltere olacağını düşünüyordu. İngiliz adalarını rupa kıtasına gönderilecek ve vetilerle istila etmek fikri dahildeydi. Fransız kralının meşgul olduğu gibi Napoleon Bonapart da çok düşündürecek. Fakat daha o zamana kadar kavgaya tutuşmuş oldu. Hood zaman Akdeniz işlerinden çekilmiş, âhir ömrüne kadar Londra'da büyük bir hastanesini idare mekle, bir memleket işi görmüştür. Fakat 1816 da olduğuna Fransız imparatorunun nasîdine tûğünü de öğrenmiş demektir. Hoodun Lordluk unvanı okunmuş, bu unvan ondan sonra geçen harbin meşhur ettiği Faruğlardan diğer Hood almış. Bu alleden İngiliz bahriyesine neme etmiş, Amiralliğe çıkmış. Her bir Hood daha varmış ki o en meşhur olanın amcazadesi demektir. Eulâs: İngilizler, deniz mahiyetinde; cesaret ve ihtiyatla reketterile temayüz etmiş millettir.

Edebî Roman: 74

KOLKOLA

Müellifi: Nizamettin NAZİF

arasına göç etmişlerdir. Bu pek basit bir içtimâl hâdisedir.
— Hayır... Bu basit değildir.
— Maamafih... Bu münakaşayı burada keselim de Uludağa çıkalım. Biraz da orada devam edelim.

Naci kahvaltı ettikleri küçük masanın başından kalktı. Karyo - lalardan birinin başucundaki düğmeye bastı. Otelin saran sükunu, zayıf, titrek bir zil bir an için bozarken Rezzana yaklaştı. Saçlarını okşayarak gözlerini ovaya daldırdı:

— Eğer dağa çıkmaya karar vermemiş olsaydık... dedi - sana şu ağaçlıklar arasında bir yürüyüş teklif ederdim.

Kadının bu sabah iştihası pek yerinde idi. Elindeki küçük kaşıkla bir yumurtayı delmiye çalışıyordu:

— İstersen öyle yapalım. Dağa da yarın çıkabiliriz.

— Nekadar da uysalsın.

— Ben kadını.

— Kadın uysal mı demektir?

— Her halde hırçın ve bayağı demek değildir. Kadını evdir.

Erkeğin yanında bulunduktan, Erkeğin içinde rahat edilen bir evin atmosferini tattırmalıdır. Eğer böyle olmazsa...

— Evet...

— Böyle olmazsa erkek günün birinde onsuz kalmayı tercih edebilir.

— Hırçın ile bayağı arasında bir

PA HARBİNİN MESELELERİ

ve Ameri-

donanmaları

in Hood gemisinin ne morsa olsun zayı edilmis üzerinde dünya matbu- nunda bir o kadar da em- ninin kaybedilmesi as- sari, siyaset itibarile tesirleri olacak diye dü- . Bir geminin ziyaa uğ- stenir gibi değildir. .pien sonra neşredilmiş . Hatırat bu mevzuda .ki muharipler için ge- meği göze almak kolay . Bilakis mümkün ol- . karşı tarafın çok za- .sine, gemilerini batır- .kabil kendi gemilerini .ciyeti hep hesap e- . Bu hesaplar da işe his- . görülmüyor. Faraza .atının geçen harpte ce- . deniz muharebelerin- .nünden ayırmadığı bir . u olmuştur:

Harberde batacak bir .sinin ortadan kalkma- .ki müttefiklerin, yani .ponya ve Amerikan .vetileri ile İngilterenin .mevcut muvazaneyi .acaklar. Bir harp gemi- . batmaması yalnız düş- . kuvvetin muhafazası . olduğı kadar devam .mesesinden ibaret . Dostlar ve müttefikler .da kuvvetli bulunmak . Çünkü dünyanın bin tür-

et kaydetmeğe bugünkü .nun gösterdi. Çünkü Bir- .erika ile İngiltere arasın- .lığının mühim bir he- . deniz kuvvetlerinin birbi- .ri edebilmektedir. Eğer .ereyan ederek ve o zaman .da aksetmiş bazı muna- .ğün hatırlarsa Atlas .vukua gelen şimdiki .lerin ve cesim bir İn- . gemisinin batması olma- .kadeka bugün uyandı- .veren tesirlerin izahı .ılacaktır: Amerikalılar o .mesinide düşündüyolar .erikada politika erbabi .lerine hareketle gelmiş, .bir harbe karışmak .etarı umumiyein bu .den istifadeye koyulmuş .mun muhtemel bir İn- .erikan teşriki mesaisi- .kade aleyhinde oldukla- .viale ile anlatıyorlardı.

bu muhtemel teşriki me- .ne neydi? Bu da bir r- .inde söyleniyordu: Kağ- . yazılı ve imzalı hiç bir .nat etmemekle beraber . Amerikan Amiralı i .rafin deniz kuvvetleri i .harekâtında şöyle ti- .aymışlar deniyordu.

Okyanusunda emniyetin .nün İngiliz donanması . Büyük Okyanusta da . donanması tematta- . oluncaktı. İçabında İn-

Atlas Denizinde Ame- rikanın emniyeti muha- faza edilecek, Büyük Ok- yanusta da Amerika do- nanması serbest buluna- cak..

giliz üslerinden istifade edilecek meşhur Singapur geçidinde Ame- rikan donanmasına her kolaylık gösterilecekti.

Bunlar hep rivayet halinde kal- dı. Fakat vekayi İngiltere ile A- merika Birleşik Devletleri'nin ye- diğine olan ihtiyacını derece- sini göstermektedir. Atlas Okya- sında her değişiklik Amerikaya taallük etmeden kalmıyacak. Me- seleler birbirine son derece bağı- . Bir gün Afrika kıtasının garbin- da yine Alman faaliyeti baş gö- terirse bunun Amerika kıtasının cenubu için ne endişeler uyandı- racağı kaç seneberi izhar edil- miş durmuştur. Şimdi Groenland civarında olan deniz muharebe- leri, bu muharebeler sırasında bü- yük bir İngiliz harp gemisinin za- yı olması keyfiyetleri Amerikalı- ların Atlas denizinde olup biten vekayie sadece seyirci kalamıya- cıklarını gösterecek. Amerikanın şimali şarkisinde cereyan eden de- niz harekâtına yeni dünyada ve- rilen ehemmiyet de bundan ileri- geliyor. Bugün değilse yarın için Amerika kıtasına ister şimalde, ister cenupta vuku bulacak tehdit ise coğrafi ve askeri icaplarla bu- gün daha ziyade belirmektedir.

Amerika kıtasının masuniyeti- ni müdafaa azminde olduğunu her vakit tekrar etmiş olan Birleşik Devletleri meşgul eden mesele.

HALK SÜTUNU

İş Ve İşçi Arıyanlar, gihâyetler, temenni- ler ve müşkülleri

KAYIP KARDESİNİ ARIYOR

En son yazıfesi Edirne Vilâyeti En- cümen kaleminde kâtip olan kardeşim Nizamettin Gültandan 5 yıldır haber alamadığımdan merak ve endişe içi- nde buluyorum. Bilen hayır sahile- rinin lütfen Son Telgraf Gazetesi Hey' eti Tertibiyinde B. Sabahattine ma- lûmat vermelerini rica ederim.

Bilgili, tâlisiz genç bir kadın iş arıyor

Evveliyatı saadet ve varlık içinde geçmiş temiz bir aileye mensup baht- sız genç bir kadımdır. Uğramış oldu- ğum felâketle mallı vaziyetimin darlığı her gün beni daha çok muhtar ve mü- ellim bir vaziyete düşürüyor... Boynu bükük, talisiz küçük yavrucamla beni yaşatma vasıtasını şerefimle ca- lışarak temin etmek mecburiyetini hissetmiş bulunuyorum:

Eski, yeni yazıyı mükemmel okur yazırm biraz da daktilo bilirim. Ya- zıhane, ticarethane, mütasili gibi yer- lerde yazı işlerinde çalıştırılmak üze- re müracaatımı âcilen kabul edecek âliencap iş sahiplerinin lütfen Son Tel- graf Halk Sütunu (Dilek) rumuzuna müracaatlarını temiz, müşfik videdan- larından yalvarır ve iki hayatı birden kurtaracak olan bu en büyük yardım- larına en derin minnet ve şükran his- lerimle şimdiden teşekkür bir borç bilirim.

İş arıyor

17 yaşında Lise birinci sınıfına ka- dar okumuş bir genç her nevi işlerde çalışmak üzere kendine az bir ücretle vazife aramaktadır. Taliplerin «Kos- kal» rumuzuna müracaatları.

GELEN İŞ VERME MEKTUPLARI

Bayan Meraya: Namunusa gelmiş o- lan iş mektubunu saat 18 — 19 ara- sında almanız mercudur.

du.

Hâkim,

— Buyrun..

Dedi. Cemil asabi sabı:

— Sorduğunuz sualler bir aile- nin fevkalâde mahremiyetine te- mas eden suallerdir. Bunların bir gizli celsede sorulmasını isterim.

Dedi. Hâkim:

— Gizli celselik birşey sormu- yorum!.

Dedi, profesörün teklifini kesti,

attı ve.. sualini tekrarladi.

— Yaşlı bir kadınla sizi evlen- meğe sevkeden âmil neydi?.

Ferdi, duraklıya duraklıya ve gittikçe bunalar, hançerede bo- gulan bir sesle:

— Aşkıınız yaşlarımızı unuttu- racak kadar kuvvetlidi.

Biz Biz

Yerebatan sarayı

Vaktiyle, Yerebatan Sara- yının ismini bildiren siyah, çirkin bir levha vardı ki, çok şükür, bir kaç yıl evvel kal- dırılmıştı.

Yerebatan Sarayı, İstanbul' un mühim hususiyetlerinden biridir. Orasını, bir kerre gi- dip görmemiş çok az insan vardır. Hatta, içinde bir de sandal bulunan Yerebatan Sarayı, kıymetli Bizans eser- lerindendir.

Gazetelerin yazdığına göre, Belediye, Yerebatan Sa- rayının üzerindeki binaları istimlak ederek burada gül- zeli bir bahçe meydana getir- miye karar vermiştir.

Bizce, bu istimlak ve imar hareketi, belki, bugüne ka- dar yapılmış belde hizmetle- rinden çok daha isabetli ola- caktır.

Dünyanın hiç bir yerinde, bir tarihi eser, bizim Yereba- tan Sarayı kadar ihmale uğ- ramamış, bakımsız kalma- mıştır.

Bu iş başarıldıktan sonra, hem, Sultanahmette güzel bir meydan ve bahçe kaza- nılmış olacak, hem de Yere- batan Sarayı ortaya çıkacak- tır. Şüphesiz ki, Belediyemiz, Saray için, güzel bir antre yaptırmayı ihmal etmeyecek- tir.

Bu işin, bir ân evvel başa- rılmasını temenni ederiz.

BÜRHAN CEVAT

Üsküdar Partisinin güzel bir teşebbüsü

Üsküdar Parti reisi ve Belediye Reis Muavini B. Lütfi Aksoy Üs- küdar köylerine pazar günleri toplu geziler tertip edilerek Üs- küdarlılarla köylülerimizin ya- kından temalarının temini için Üsküdar Halkevine direktif ver- miştir.

Bu istifadeli gezilere doktorlar, diş tabipleri de iştirak edecek ve köylülerimizin hastalarına mec- canen bakılacaktır.

Üsküdar Partisinin güzel bir teşebbüsü

KIRAZ

Kiraz, şimdi mevsimin en bol meyvalarından biridir. Henüz kurtulmadığı için istediğimiz ka- dar, hattâ içine bakmadan yiyebi- liriz. Bir defa lezzeti ve serinletici olmaı kendisine gösterilecek ragbetin başlıca sebeplerinden- dir.

Kaldı ki kiraz aynı zamanda gıdalı kıymetli de hâzirdir. Hatta havi olduğu iyodu itibariyle sütte de kuvvetlidir. Yazın bir ço- ğumuz üzümlü kuru yaparız. Kiraz için kuru yapmaya lüzum yoksa da, bol yenmesi faydalıdır. Midneyi tasfiye eder, bir nevi yakama va- zifesini görür.

Dedi, sözüne ekledi:

— O, hiç yaşını göstermezdi. Çok dinç, güzel ve sportmendi. İ- yi yaşıyordu. Şişlinin en güzel, en lüks kadımı idi.

Hâkim bir sual daha sordu:

— Bütün masrafları siz mi ya- pardınız?.

Ferdi cılız bir söylenişle:

— Evet..

Dedi.

— O halde servetini tamamille muhafaza ediyordu.

— Kendisi, kıza için sarfettik- leri de olurdu.

— Muntazaman sarfeder miydi? — Masrafları çok ağırdı.

— Ne gibi masraflar?.

— Pokere düşkümdü.

— Kayıp mı ederdı?.

— Büyük oynar, ekseriya kay- bederdi.

— Nerede oynardı?.

— Evde..

— Kimlerle?.

—

Ferdi cevap vermedi Profesör Cemil:

— Bunlar muhakeme dışındaki şahıslara ait mahremiyet ve husu- siyetlerdir. Mükkelim cevap ver- mekte mazurdur.

Diye yeni bir müdafaa yaptı.

Hâkim,

— Sormak, mahkemenin salâhi- yeti içindedir.

Dedi. Ferdi, kestirme bir cevap verdi:

— Kimlerle oynadığını bilmi- yorum. Yanlarına gitmezdim.

Hâkim de çok ısrar etmedi:

— Demek ki, yanlarında bulun- madığınız için bunların kimler ol- duğunu bilmiyorsunuz. Fakat, ne kadar kaybettığınızı nasıl biliyo- runuz?.

Dedi. Ferdi bu soruyu da kısa bir izahla karşıladi:

— Bana sonradan bahsederdi. Bir gece rest çekip (5000) lira kay- kaybettığını söylemişti.

Suçlu vekili söz istedi. Hâkim ona da söz verdi.

Muzaffer:

— Hâkim Bey, lâtîfen sorunuz, Sükrîye kendisiyle evlendikten son-

MAHKEMELERDE: Şekerli çorba, tuzlu rakı, biberli şarap...

İki içkili lokantanın sahibi biri- birlerine nasıl azizlik etmişler?..

Yazan: HÜSEYİN BENÇET

Mahkemenin kapısı önünde iki kişi durmuş, biri anlatıyor, öbürü dinliyordu.. Anlatan, biraz ileride duran uzun boylu, iri bir adamı göstererek:

— Şeref görüyor musun? dedi. Bu, çok meşhur bir adamdır. Edir- nekapisını bilir misin?

— Evet..

— Edirnekapisından çık, sol ta- rafta iki tane içkili lokanta var- dır. Birincisi değil, ikincisinin sa- hibi budur. Adı da Klimandır. Ka- ramanlıdır. Çok şen, çok sakacı bir adamdır. Öbür içkili lokantanın sahibi de, işte şu karşıda gördüğün Hidayettir. O da bunun kadar şen, bunun kadar sakacıdır. Bilsen, birbirlerine ne sakalar, ne lâti- feler yapırlar, ikisi de içkili lo- kanta sahibi oldukları, dükkânları birbirine çok yakın olduğu ve bi- ribirlerinin rakibi olmaları lâzım geldiği halde, akşamları, ekse- riya bir arada çıkartırlar. Aman, birbirlerine öyle tatlı laflar söy- lerler, öyle sakalar yapırlar ki, insan gülmekten kırılır.

— Neye gelmişler buraya?

— Davaları var.. Birbirlerinden dava ediyorlar da onun için.

— Allah Allah!.. İşte bunu an- lıyamadım. Birbirle her gün lâ- tife ederler, akşamları beraber, bir sofrada karşılıklı içerler de, biri birbirlerini neden dava ediyorlar?

— O da bir nevi şaka gibi bir şey.. Yahu, daha doğrusu, şaka- dan çıkma bir dava. Bak anlatıyım dinle de, kahkahadan kırılır mı- sun, kırılmaz mısın?

— Anlat bakalım..

— Geçen hafta pazar günü, Hi- dayet, Klimana bir şaka yapmayı kurmuş. Düşünmüş, taşınmış.. Bir boyacı çocuğunu çağırıp beş on kuruş vermiş. Çocuğun eline ya- rım kilo toz şeker, biraz tuz, bir parça kırmızı biber de tutuştur- muş.

— Şekerleri, demiş, fasulye pi- lâkisinin içerisine döktük karıştı- racaksın.. Açık rakı şişelerine tuz koyacaksın.. Biberi de şarap şişe- lerine dökceksin. İşte şimdi sı- rasıdır. Hemen git, yap şu işi..

O aralık, Kliman bahçede balık kızartıyormuş. Dükkânda küçük çiraktan başka kimse yokmuş. Bo- yacı dükkâna girip çırağı lafa tut- muş. Şekeri fasulye pilâkisine ka- tıp karıştırmış. Ağzı açılmış üç şişe kiloluk Sevim rakısına tuzu boca etmiş.. Biberleri de şarap şi- şelerine dökmüş.. Çıkıp gitmiş..

Kliman işini bitirip içeri girmiş. Biraz sonra da müşteriler sükün etmiş. Kliman, rakıları kadehlere, şarapları bardaklara doldurup müşterilerin önüne koymuş.. Şe- kerli pilâkiden de meze vermiş.

Müşteriler rakıyı içmeğe başla- mışlar. Müşterilerden biri:

— Yahu Kliman demiş. Sen bi- ze kaçak rakı mı içiriyorsun?

Kliman:

— Aman gözüm, demiş. Bu za- manda kaçak rakı kaldı mı ki? Neye size kaçak rakı içireyim? Müsteri:

— Bu rakı, tuzlu gibi, tuhaf bir şey.. Hiç böyle rakı içmedim.

Öbür müşteriler de bunu tasdik etmişler:

— Evet, bu rakı bir tuhaf.. Tuz- lu gibi birşey.

Bu sırada başka müşteri:

— Aman Kliman, demiş. Bu ne biçim şarap? Biberli gibi bir şey..

— Alay etmeyin canım.. Tuzlu rakı, biberli şarap olur mu? Bir başka müşteri:

— Bu nasıl pilâki kuzum Kli- man, demiş. Pilâki şeker konur mu? Pilâki değil fasulya kompos- tosu bu..

Herkes, rakıdan, şaraptan, fa- sulyadan tatmışlar.. Hakikaten, rakı tuzlu, şarap biberli, pilâki şe- kerli.. Kliman nihayet işi anla- mış:

— Bunu olsa olaa Hidayet yap- mıştım! Demiş. Hidayet de, uzak- tan, kıs kıs güllüyormuş. İş anla- şılmış, herkes gülmüş.. Kliman ra- kıları, şarapları pilâkiyi ortadan kaldırmış. Yeni şişeler açmış.. Her kes yitip içmeğe başlamış. Amma, Kliman da, bu işe çok kızmış. İç- çinden:

— Senin alacağın olsun! demiş. İki üç gün sonra, Kliman, sabah karanlığı kalkmış. Hidayet, baş suyu ile! diye malını

met etmeye başlamış. En evvel, eskici Erzurumlu Dede seslenmiş:

— Hidayet bana bir çorba! Hemen, çorba gelmiş.. Dedi bir kaşık almış.

— Hidayet! demiş. Sen çorba- mı satıyorsun aşure mi? Bu ne çor- bası? bal gibi, baş suyu ile aşure.. Hidayet:

— Alay etme, dede demiş. Aşu- re olur mu? mis gibi çorba.. Derken, etraftan, dükkânlardan gelip geçenlerden çorba istiyen- lerde, ilk kaşığı gövdeye indirir indirmez şikâyetle başlamışlar:

— Bu nasıl çorba?

— Bu çorba tatlı yahu..

— Çorba değil aşure..

— Böyle çorba mı olur? bu zer- de yahu..

Hidayet de işi anlamış:

— Bu, Klimanın işidir.. O yap- mıştır, demiş. Çorbayı satmakla- n vazgeçmiş.

Kliman şekerli boşaltırken, bakkalın çırağı Kalust görmüş. Hidayet, onu şahit tutup mahke- meye mürâaat etmiş. İşte şimdi davaya bakalacak.

(Devamı 6 ncı sayfada)

Başmuharrirler Ne Diyorlar?

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi 1941 — 1942 bütçesi isimli bugünkü yazısında Büyük Mül- lei Meclisinde yapılan bütçe müzake- relerinden bahsetmekte ve bunu mük- mül bir eser diye tavsif ettikten sonra:

«Son bütçemizde gerek doğrudan doğruya, gerek dolayısıyla en ziyade millî müdafaaaya ehemmiyet verilmiş olmakla beraber memleketin umumi hayatını alâkadar eden diğer hizmet- lerin hiç biri ihmal edilmiş değildir. Yeni harbin içinde ve dışında olan memleketlerin kâffesi büyük buhran karşısında az çok sıkıntı, az çok feda- kârlılık, hele bazılarında bittabi çok büyük fedakârlılık mali tedbirler al- mış bulunuyorlar. Memleketimiz yük- yük bâdireyi başka memleketlere nis- betle en ehven denilecek bir cereyan içinde geçiriyor. Bir kısımlı mallı kay- naklarımızın geliri azalmış, masrafları- mız — bilhassa millî müdafaa mas- raflarımız — artmış bulunduğu halde yeni bütçemizle bu şartlar altında da- hi üzerimize yüklenen icapların hak- kından gelebilmeğe olduğumuzu gös- teren memleket kudreti hakikaten fe- rahlıkla karşılanacak bir keyfiyet teş- kil etmektedir. Vaziyetin arzettiği a- zamete göre asgari hadlerde olmasına dikkat edilerek millete tahmil edilen yeni yükleri ağır görmeğe imkân yok- tur: Bilhassa başka memleketlerin ih- tiyarında zaruret gördükleri fedakâr- lıklara nisbetle,

Yeni bütçeyi şerh ve izah eden Ma- liye Vekilimiz memleketimizin iktis- adî hayatıyla mali vaziyeti arasında- ki sıkı münasebeti tebarüz ettirmekte büyük işabet göstermiştir. Hükümetin azamî imkân hadlerinde istifade et- derek iktisadî ve ticarî hayata müm- kün olduğu kadar fazla faaliyet ver- mek istediğini Maliye Vekilimizin li- sanından memnuniyetle öğrenmiş bu- lunuyoruz.» demektedir.

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «Yeknesak Türkiye» isimli bugünkü baş yazısın- da Amerikan radyolarından birinin Spikerinin Türkiyeye kuzmuş oldu- ğu, ekendimiz müdafaaaya hazırız yolundaki sözünün spikerce cartik yeknesak oluyorsa şeklinde tavsif edil- diğini söyleyerek:

«Spiker, Nezaketin buna can sıkıcı, usandırıcı demiyorsa da Türkiye'nin merak uyandıracak, heyecan vere- cek bir tarzda hareket etmesinden hoşlanmadığı aşikârdır.

Halbuki Türkiye'nin en büyük kuv- veti bu «yeknesaklığında», hiç değı- memekte ve harbin başlangıcından- beri mesleğini hiç değıştirmemekte- dir. Amerikan spikerinin, muhayyilesi- zine cazi bir tesir yapamadığına, kendisini meraklı ve eglençli sa- hanelere karşılamadığına çok e- sef ederiz amma bu uğurda vatani menfaadlarımızı da feda edemeyiz.

Türkiye'nin «yeknesak» olması de- mek mesleğinden inhihar etmemesi demektir. Türkiye mesela Romanya- glib hareket etseydi, iptida İngiltere ile dost iken ve İngilterenin garantisi- ni kabul etmiş bulunurken sonra Al- manyanın kucağına atılarak Üçler Mi- salcını imzalayan Romanyaya benzese idi Amerikalı spiker daha mı mem- nun olacaktı?.

Avrupada yeknesak hareket etme- miş bir çok memleketler vardır. Bir kısmı bir müddet İngiltere ile Mihver arasında bir rakıcası gibi gidip geldiler. Nihayet çoğu Mihver tarafına geçti. Amerikalı spikerin bu hareketleri takdir etmiş olmasına ihtimal verile- mez. O halde Türkiye'nin yeknesaklı- ğından neden için sıkıldığını anlamaya imkân kalmaz.» demektedir.

VATAN

B. Ahmet Emin Yalman «Amerika harp sahalarında isimli bugünkü baş yazısında Amerika Cumhuriyeti M. Ru- sveltin dünkü nüfusunun harbin mau- zarasını bir hamlede baştan başa de- ğiştirdiğini Amerikan hareketle gö- mek kararını artık geri döndürme bir şeklide verdiğini söyleyerek:

«Amerikanın harbe karışmasının ilk neticelerinin bugünden kestirmek güç- tür. Fakat Amerikan'daki istihsal ölçü ve imkânlarının derecesini bilenlerin bundan sonraki neticeler hakkında tereddüd düşmelerine ihtimal yok- tur. Öyle tahmin edilebilir ki Alman- ya hükümeti de bu hâzırhın ölçüle- riği bilenler arasındadır. İşte bunun için Giritte akla şümaş insan ve tec- hizat safralarıyla bir kudret nümayışı yapmışlar ve Bismark harp gemisini ortaya atarak son kozlarını oynamak istemişlerdir.

Alman halkı harpten senelerce ev- velden bağliarak azamî fedakârlık tazyiki altında zaten aylar, seneler ge- çirmiş, bir düzye son hadde kadar zorlanmışlar. Amerikanın hareket sa- hasına gemesindeki ehemmiyet ne kadar tevil edilirse edilsin, Alman halkının maneviyatını sarsmasına ihtimal yoktur.» demektedir.

TAN

B. Zekeriya Serkal «Rusvelli harbe doğru bir adım daha atıyor» isimli bugünkü baş yazıda:

«Rusvelli, denizlerin hürriyeti üle- rinde bilhassa durmuş, bu hürriyeti taykit eden her hareketi Amerikanın bir tecavüz telâkki edeceğini söyle- miştir. Amerika denizlerin serbestisi- ne dayanarak donanmasını ve gemi- lerini her tarafa gönderebilir. İcap ederse İngiliz sahillerine kadar da so- kulabilir. Almanya veya japonya A- merikan gemilerine taarruz ederlerse, Amerika bunu harp sebebi telâkki e- decektir.» demektedir.

8. Zekeriya Serkal «Rusvelli harbe doğru bir adım daha atıyor» isimli bugünkü baş yazıda:

«Rusvelli, denizlerin hürriyeti üle- rinde bilhassa durmuş, bu hürriyeti taykit eden her hareketi Amerikanın bir tecavüz telâkki edeceğini söyle- miştir. Amerika denizlerin serbestisi- ne dayanarak donanmasını ve gemi- lerini her tarafa gönderebilir. İcap ederse İngiliz sahillerine kadar da so- kulabilir. Almanya veya japonya A- merikan gemilerine taarruz ederlerse, Amerika bunu harp sebebi telâkki e- decektir.» demektedir.

8. Zekeriya Serkal «Rusvelli harbe doğru bir adım daha atıyor» isimli bugünkü baş yazıda:

«Rusvelli, denizlerin hürriyeti üle- rinde bilhassa durmuş, bu hürriyeti taykit eden her hareketi Amerikanın bir tecavüz telâkki edeceğini söyle- miştir. Amerika denizlerin serbestisi- ne dayanarak donanmasını ve gemi- lerini her tarafa gönderebilir. İcap ederse İngiliz sahillerine kadar da so- kulabilir. Almanya veya japonya A- merikan gemilerine taarruz ederlerse, Amerika bunu harp sebebi telâkki e- decektir.» demektedir.

8. Zekeriya Serkal «Rusvelli harbe doğru bir adım daha atıyor» isimli bugünkü baş yazıda:

«Rusvelli, denizlerin hürriyeti üle- rinde bilhassa durmuş, bu hürriyeti taykit eden her hareketi Amerikanın bir tecavüz telâkki edeceğini söyle- miştir. Amerika denizlerin serbestisi- ne dayanarak donanmasını ve gemi- lerini her tarafa gönderebilir. İcap ederse İngiliz sahillerine kadar da so- kulabilir. Almanya veya japonya A- merikan gemilerine taarruz ederlerse, Amerika bunu harp sebebi telâkki e- decektir.» demektedir.

8. Zekeriya Serkal «Rusvelli harbe doğru bir adım daha atıyor» isimli bugünkü baş yazıda:

«Rusvelli, denizlerin hürriyeti üle- rinde bilhassa durmuş, bu hürriyeti taykit eden her hareketi Amerikanın bir tecavüz telâkki edeceğini söyle- miştir. Amerika denizlerin serbestisi- ne dayanarak donanmasını ve gemi- lerini her tarafa gönderebilir. İcap ederse İngiliz sahillerine kadar da so- kulabilir. Almanya veya japonya A- merikan gemilerine taarruz ederlerse, Amerika bunu harp sebebi telâkki e- decektir.» demektedir.

8. Zekeriya Serkal «Rusvelli harbe doğru bir adım daha atıyor» isimli bugünkü baş yazıda:

«Rusvelli, denizlerin hürriyeti üle- rinde bilhassa durmuş, bu hürriyeti taykit eden her hareketi Amerikanın bir tecavüz telâkki edeceğini söyle- miştir. Amerika denizlerin serbestisi- ne dayanarak donanmasını ve gemi- lerini her tarafa gönderebilir. İcap ederse İngiliz sahillerine kadar da so- kulabilir. Almanya veya japonya A- merikan gemilerine taarruz ederlerse, Amerika bunu harp sebebi telâkki e- decektir.» demektedir.

GÜNÜN TEN KIDI

Eski ve yeni şarkı- ların bestelerine dair

HİKAYE

İlk Randevu

Yazan: ZİYA VEHBİ

Ayla ile Sümer geçen yaz günlerini çok tatlı ve zevkli gezintiler, eğlencilerle geçirmişler, beraber yaşadıkları günlerden kâim almışlardı. Sonbahar gelip yağmurlar başlayınca havalarda gribi onları da neşe dolu yüzlerine mevsimin tatsız, tussuz gölgeleri çökmüş, önce birbirlerinden ayrılmaz bir hale gelen genç sevgililer, kabukları içine saklanan böcekler benzemişlerdi.

Sonbahardan sonra kış başlar başlamaz neşeleri büsbütün kaçmış, açık havalardaki hayatlarını aramaz bir hale gelen genç sevgililer, kabukları içine saklanan böcekler benzemişlerdi.

Ayla ile Sümer Suadiye'ye gitmek için Altıyolagında bir tramvaya bindiler. Üçüncü durakta annesi ve babası ile tramvaya binen başka bir arkadaşına rast geldi. Kızardı. Lâkin ne yapabiliyordu. Hatta, bu arkadaşla birkaç kelime konuşmak mecburiyetinde kaldı. Fakat Ayla yanındaki Sümerin kendisiyle birlikte olduğunu hissetti. Sakınan göze çöpe kaçtı. Aylanın da vaziyeti tipki bu atalar sözüne benziyordu. Berkeket versin Aylanın arkadaşı annesi ve babası ile iki istasyon sonra tramvaydan inmişti.

Ayla ile Sümer Suadiye'ye geldikleri zaman gazinonun en tenha ve gözden uzak bir köşesine girmişler, oturmuşlardı. Ayla bu ilk günde Sümerin saldırganlığına, okşamalarına yüz vermiyordu. İki çinden buna söz vermişti.

Sümer bir kurnazlık yapıp elini kaldırdı. Aylanın kıvrık saçlarına uzattı. Okşamak istedi. Ayla bir çırpıda Sümerin elini tuttu ve: — Dikkat.. El elden üstündür. Dedi.

Gülüştüler. Garsonun getirdiği limonataları süze süze birbirlerini gözlerinin hasretle baka baka içiyorlardı. Sümerin gözleri şeytan şeytan çakıyor, Aylanın bir tarafını yakalayıp parmaklarına bîraz zevk akıtmak düşüncesiyle yanıyor.

Ayla şöyle diyordu: — Bu hayat bana evlilik hayatından da iyi geliyor, ama ne çare ki kari koca olmadığımız için, her zaman, bilhassa, kışın, her gün beraber, yanyana ve başbaşa değiliz. Halbuki her an seninle başbaşa kalmak arzusu beni adeta üziyor Sümer..

Gerçi kış günlerinde temiz, kirli salonlarda, sinemalarda bazan buluyorlardı. Fakat, yaz gibi, onları sarmıyordu bu günler. Bunun için kış günlerinin romantik hayatı pek tuhaf görünüyor. İçlerinde birbirlerini her zaman görmek arzusu yanıyordu.

Nihayet yaz gelmişti. Havalarda ısınmıştı. Artık, birbirlerine birer eş olup kâh Adada, kâh Modada, kâh Floryada, gezip, tozacaklar, har vurup harman savuracaklara gün doğmuştu. Sümer ile Ayla bu yaz günlerinde istifade etmek üzere İstanbul tarafında oturdukları halde kimsenin gözüne görünmemek düşüncesiyle bir vapura gitmelerine rağmen ancak Kadıköy iskelesinin ilerisinde Moda

caddesinde buluşacaklar ve Suadiye'ye gideceklerdi.

Senenin ilk randevusu için Ayla siyah benekli beyaz bir rob giymişti. Sümer ise lacivert elbisesiyle yola çıkmıştı. İki sevdalı aralarında kararlaştırdıkları gibi, Moda caddesinde buluşmuşlar, beraber Altıyolagına çıkmışlardı.

Aksi bir tesadüf olacak Aylanın mektep arkadaşlarından Şirin onları orada görmüş, dikkatle ve manalı gözlerle bakmıştı. Ayla bu şekilde arkadaşlarına nümune olmak istemiyordu. O bir defa sevginin tatlı, hulyalı sihirine kapılmış yollara sapmıştı.

Ayla ile Sümer Suadiye'ye gitmek için Altıyolagında bir tramvaya bindiler. Üçüncü durakta annesi ve babası ile tramvaya binen başka bir arkadaşına rast geldi. Kızardı. Lâkin ne yapabiliyordu. Hatta, bu arkadaşla birkaç kelime konuşmak mecburiyetinde kaldı. Fakat Ayla yanındaki Sümerin kendisiyle birlikte olduğunu hissetti. Sakınan göze çöpe kaçtı. Aylanın da vaziyeti tipki bu atalar sözüne benziyordu. Berkeket versin Aylanın arkadaşı annesi ve babası ile iki istasyon sonra tramvaydan inmişti.

Ayla ile Sümer Suadiye'ye geldikleri zaman gazinonun en tenha ve gözden uzak bir köşesine girmişler, oturmuşlardı. Ayla bu ilk günde Sümerin saldırganlığına, okşamalarına yüz vermiyordu. İki çinden buna söz vermişti.

Sümer bir kurnazlık yapıp elini kaldırdı. Aylanın kıvrık saçlarına uzattı. Okşamak istedi. Ayla bir çırpıda Sümerin elini tuttu ve: — Dikkat.. El elden üstündür. Dedi.

Gülüştüler. Garsonun getirdiği limonataları süze süze birbirlerini gözlerinin hasretle baka baka içiyorlardı. Sümerin gözleri şeytan şeytan çakıyor, Aylanın bir tarafını yakalayıp parmaklarına bîraz zevk akıtmak düşüncesiyle yanıyor.

Ayla şöyle diyordu: — Bu hayat bana evlilik hayatından da iyi geliyor, ama ne çare ki kari koca olmadığımız için, her zaman, bilhassa, kışın, her gün beraber, yanyana ve başbaşa değiliz. Halbuki her an seninle başbaşa kalmak arzusu beni adeta üziyor Sümer..

Gerçi kış günlerinde temiz, kirli salonlarda, sinemalarda bazan buluyorlardı. Fakat, yaz gibi, onları sarmıyordu bu günler. Bunun için kış günlerinin romantik hayatı pek tuhaf görünüyor. İçlerinde birbirlerini her zaman görmek arzusu yanıyordu.

Nihayet yaz gelmişti. Havalarda ısınmıştı. Artık, birbirlerine birer eş olup kâh Adada, kâh Modada, kâh Floryada, gezip, tozacaklar, har vurup harman savuracaklara gün doğmuştu. Sümer ile Ayla bu yaz günlerinde istifade etmek üzere İstanbul tarafında oturdukları halde kimsenin gözüne görünmemek düşüncesiyle bir vapura gitmelerine rağmen ancak Kadıköy iskelesinin ilerisinde Moda

caddesinde buluşacaklar ve Suadiye'ye gideceklerdi.

Senenin ilk randevusu için Ayla siyah benekli beyaz bir rob giymişti. Sümer ise lacivert elbisesiyle yola çıkmıştı. İki sevdalı aralarında kararlaştırdıkları gibi, Moda caddesinde buluşmuşlar, beraber Altıyolagına çıkmışlardı.

Aksi bir tesadüf olacak Aylanın mektep arkadaşlarından Şirin onları orada görmüş, dikkatle ve manalı gözlerle bakmıştı. Ayla bu şekilde arkadaşlarına nümune olmak istemiyordu. O bir defa sevginin tatlı, hulyalı sihirine kapılmış yollara sapmıştı.

Ayla ile Sümer Suadiye'ye gitmek için Altıyolagında bir tramvaya bindiler. Üçüncü durakta annesi ve babası ile tramvaya binen başka bir arkadaşına rast geldi. Kızardı. Lâkin ne yapabiliyordu. Hatta, bu arkadaşla birkaç kelime konuşmak mecburiyetinde kaldı. Fakat Ayla yanındaki Sümerin kendisiyle birlikte olduğunu hissetti. Sakınan göze çöpe kaçtı. Aylanın da vaziyeti tipki bu atalar sözüne benziyordu. Berkeket versin Aylanın arkadaşı annesi ve babası ile iki istasyon sonra tramvaydan inmişti.

Ayla ile Sümer Suadiye'ye geldikleri zaman gazinonun en tenha ve gözden uzak bir köşesine girmişler, oturmuşlardı. Ayla bu ilk günde Sümerin saldırganlığına, okşamalarına yüz vermiyordu. İki çinden buna söz vermişti.

Sümer bir kurnazlık yapıp elini kaldırdı. Aylanın kıvrık saçlarına uzattı. Okşamak istedi. Ayla bir çırpıda Sümerin elini tuttu ve: — Dikkat.. El elden üstündür. Dedi.

Büyük Röportaj

Gözleri kör bir genç kız ve bir genç erkek sevişiyorlar; bunlar evlenebilirler mi?

Yazan: HÜSEYİN BENÇET

Bu, bir efsane, bir masal değil, bir hakikattir. İki genç insan var. Leylâ ile Mecnun, Aşî ile Kerem kadar hararetle sevişiyorlar. Dünyada hiç bir hâdis, onları birbirlerinden ayıramıyacaktır.

Karar vermişlerdir: Hayatlarını birleştirecekler ve evlenecekler..

Fakat, evet, işin hazin bir 'fakat'ı var: Genç kıza çılgin gibi aşık olan delikanlının iki gözü de kördür. Allah, bu temiz ruhlu insana, Güneşi henüz göstermemiştir.

İşte, bir genç kıza çılgin gibi aşık olan insan bu..

Ya genç kız?.. Hayat, aynı tali-sizliği, bu hassas sevgiliye de hediye etmiştir. Genç kızın da iki gözü kördür. Güneşi, çiçeklerin rengini genç kız da görmemiştir.

Bu çok enteresan iki insan, uzun zaman sevimişler, anlaşmışlar ve nihayet, evlenmeye karar vermişlerdir..

Bunlar, birbirlerini nasıl anlamışlar, nasıl sevmişler? Bu, yer yüzünde henüz bir eşine tesadüf edilmemiş harikulade meraklı ve tetkike değer bir insan halet-i muamması; uzun, fakat hakiki bir romandır.

Şimdilik, isimlerini yazmayacağımız kahramanlar, «Sağır, Dilsiz ve Körler Tesanüt Cemiyeti» azasındırlar. Bu cemiyetin bir orkestrası vardır. Kör, yahut dilsiz ve sağır bir çok sanatkarlar, bu orkestranın ses yaratan insanlarıdır.

Kahramanlarımız da, bu orkestranın içindedir.

dan dönmek istemiyordu, amma, Sümerin arzulu haline bakarak yumuşuyor: — Bir tarafımı tutsa, okşasa sanki ne olur? Düşüncesine dalyordu.

Fakat her ikisi de dikkatlerini birbirinden ayırmıyorlardı. Gözlerinin içindeki ateşi, sevgilerini belli ediyordu. Plâja inmek, de-nize banyo fikri ikisinde de vardı. Sümer durmadı. Denizi teklif etti. Sonra:

— Arslan postunda gerek. Dedi, kalktı. Plâja doğru yürür. ken Ayla Sümere seslendi: — Dur.. Arslanın eşi de geliyor. dedi.

Ve kol kola plâja indiler. Deniz sakin ve güzeldi, sular masmavi idi. Sümer, kafasının içindeki fikri sabiti mutlaka yerine getirecekti.

Hakikaten, biraz sonra, sularda dalma çıkma tecrübeleri yaparlarken, bir aralık, Sümerin dudakları, Aylanın dudaklarını arayıp buluvermişti.

Genç erkek Keman, genç kız da Piyano çalmaktadır. Bu mes'ut çift, verdikleri evlenme kararını tatbik edebilecekler mi?

Ne hazin, cemiyet, onlara mü-sade etmemektedir. Bir takım hayati, hukuki, içtimai mahzurlar ortaya çıkıyor: İki kör nasıl evlenebilir?

Muhterem okuyucular, şimdiki, «Sağır, Dilsiz ve Körler Tesanüt Cemiyeti» nin reisi bay Süleyman Sırrı Gökün bu mevzuada bir muharririmize söylediklerini dinleyiniz:

Cemiyete ait işleri takip için Ankaraya giden Süleyman Sırrı Gök, trenden henüz inmiştir. Bir gazinoda karşı karşıyayız.

Hemen soruyorum: — Sizin cemiyette âma bir genç le yine âma bir kız sevimişler, evleneceklermiş.. Doğru mu?

— Evet, malesef böyle bir vak'asınızda bulunuyoruz! — Neden malesef?

— Malesef! çünkü, iki âmanın evlenmesine kanun mani olmasa bile, mantık mesağ vermez. Ben, bu hareketin katien doğru olmadığını anımlıyorum.

— Sebep? — Anlatayım: İki gözü görmeyen bir koca, kocanın mes'ut ve bahtiyar olmasına imkân yoktur. Evvelâ, bunların hangisi çalışıp kazanacak, nasıl geçineceklerdir?

Ondan sonra, yarın öbür gün dünyaya gelecek olan çocukları henüz konuşmazken, kundak işi, çocuğun maddi ve manevi bütün ihtiyaçları nasıl temin edilecektir?

Sonra düşünün ki, gözlerinden mahrum bir koca, bir evlada emsalî muamele yapamaz. Evde başka kimse yoktur. Maazallah gece yarısı da bir yangın çıkmıştır. Bunlar kendilerini, hayatlarını nasıl kurtaracaklar? Bütün uzuvları sağlam ve yerinde olan kimselerin bile, bazan yangınları da diri diri, bağıra çağırarak yandıklarını duyuyoruz. Böyle bir facia tehlikesi bu neviden bir aile için daima mevcuttur.

Bir âma erkek normal bir kadın la, âma bir kadın da normal bir erkekle evlenebilir. Bu taktirde, yukarıda saydığım mahzurların hiç biri varit değildir.

Bu söyledikim mahzurlar, şöyle hemen hatırlama geliveren mahzurlardır. Bunlardan başka, hatı-

beden sonra başını kaldırmazdı. Devletin temeli Anadolu idi. Anadolu parçalanmış yağma ve haraba uğramıştı. Birçok vilâyetler Timur tarafından eski sahiplerine verilmişti. Vaziyet vahimdi.

Yıldırım Beyazid, bir çok kutsurları vardı. Lâkin bunca kutsurları içinde iki sıfatı celilesi dahi müselemendir.

Biri herhalde Yavuz Sultan Selim ile Dördüncü Muradın celâdetlerinden yukarı olan kahramanlığı idi. Diğeri de ecdadının eserine, yani Osmanlı vatanına olan aşk ve muhabbetidir.

Yıldırım Beyazid, esir düştükten sonra Timurlenkten birinci ricası evlâtları hakkında malûmat istemek olmuştur.

Dellâlar çağırıldı. Şehzade Musa Bey esir olmuş getirdiler. Yalnız o mevcuttu. Başkaları hakkında malûmat yoktu.

Yıldırım Beyazid kaçmak için teşebbüsler oldu. Andan dolayı Timurlenk tarafından tarassudu sıkıca idi,

beden sonra başını kaldırmazdı. Devletin temeli Anadolu idi. Anadolu parçalanmış yağma ve haraba uğramıştı. Birçok vilâyetler Timur tarafından eski sahiplerine verilmişti. Vaziyet vahimdi.

Yıldırım Beyazid, bir çok kutsurları vardı. Lâkin bunca kutsurları içinde iki sıfatı celilesi dahi müselemendir.

Biri herhalde Yavuz Sultan Selim ile Dördüncü Muradın celâdetlerinden yukarı olan kahramanlığı idi. Diğeri de ecdadının eserine, yani Osmanlı vatanına olan aşk ve muhabbetidir.

Yıldırım Beyazid, esir düştükten sonra Timurlenkten birinci ricası evlâtları hakkında malûmat istemek olmuştur.

Dellâlar çağırıldı. Şehzade Musa Bey esir olmuş getirdiler. Yalnız o mevcuttu. Başkaları hakkında malûmat yoktu.

Yıldırım Beyazid kaçmak için teşebbüsler oldu. Andan dolayı Timurlenk tarafından tarassudu sıkıca idi,

beden sonra başını kaldırmazdı. Devletin temeli Anadolu idi. Anadolu parçalanmış yağma ve haraba uğramıştı. Birçok vilâyetler Timur tarafından eski sahiplerine verilmişti. Vaziyet vahimdi.

Yıldırım Beyazid, bir çok kutsurları vardı. Lâkin bunca kutsurları içinde iki sıfatı celilesi dahi müselemendir.

Bekri Mustafaya

Yazan: OSMAN CEMAL KAYGILI

Tefrika

No: 74

Bana derler torba sakal, ke-di çakal, babam bakka

Mayıs ayının, yerlerden hayat fıskırttığı bir akşamıydı. O, yine böyle Cazımla birlikte havuz başında demlenirken sekiz yaşındaki oğlu geldi:

— Baba dedi, seni bir kadın görmek istiyor.

— Nasıl kadın?

Bilmem, komşulardan biriyim, sana birşey söyleyeceğim!

— Nerede kendisi?

Sokak kapısında bekliyor!

— İleriye alsaydınız baril.

— Söyledik amma kırıyor.

Mustafa sofradan kalkıp sokak kapısının yolunu tuttu. Kapının dışına siyah yeldirmeli, yüzü gözü örtülü bir kadın duruyordu.

— Buyurun hemşire, ne istiyorsunuz?

— Sizden bir ricam var dal.

— Nedir ricanız?

— Şimdi desti ile çeşmeden su doldurmağa giden kızımı, iki çapkın yolda gelirken kaçırdılar. Sizden imdat istemeğe geldim!

— Kimmiş bu iki çapkın?

— Bilmeyorum, meseleyi bana komşular haber verdiler. Kızı, zorla kolundan sürükleyerek Gümüşsuyu mezarlıklarına doğru götürmüşler.

— Zaptiyelere haber vermedin mi?

— Vermedim. Çünkü komşular, aman çabuk Bekri Mustafaya koş dediler.

Mustafa:

— Dur azıcık!

Deyip bahçeye koştu, meseleyi Cazıma anlattıktan sonra ikisi birden kalkıp sokağa fırladılar ve kadınla birlikte Gümüşsuyunun yolunu tuttular.

Yolda kadın boyuna çırpınıyor, boyuna ağlıyor:

— Zavallı öksüz yavrucağım, ben seni ne zahmetler, ne hallerle ne yoksulluklar içinde büyütüp bu hale getirdim!

Diye söyleniyordu. Ortalık çoktan kararışmış, hele Gümüşsuyunun

yüksek mezarlıkları arasında böceklerinin pırlıtsından birşey görünmez olmuştuktu. Saat kadar mezarlığın her altüst ettikleri halde bulamamışlardı. Artık ümidi geriye döncekleri zaman ılık filya tarlası arasında larına bir mezar kaçınılmış, yarı uzun sakallı, yarı çapkın seri kılıklı biri çıktı ve Cemiyet men herifi durdurup sordu:

— Sen kimsin be?

— Allahın bir kulu!

— Hepimiz Allahın kulu herif, sen kimsin, necisin nedir, bu vakit burada ne sun?

— Bana derler torba sakal, di çakal, babam bakka, kal! Varsa verin, yoykesi raki için, şarap için, bana fistan biçin!

Cazım, cebinden bir iki çıkarp herife uzatarak:

— Al bakalım şunları! söyle bakalım, buralarda kekle bir kız geçti mi?

— İki erkekle bir kız mı geçti, geçti, geçti!

— Ne tarafa geçti?

— Sağa desem yalan, sola desem yalan, öne desem yalan, kayda desem yalan!

— Sağmalama be herif, ceksen doğru söyle!

Herif biraz düşündükten başını Silihtarağa tarafları virip uzun sakalının ucunu miklidere denilen en ısırmakla doğru uzatarak:

— Gidin oraya, gidin oraya mayın, çabuk olun yoksa zın hâpı yuttuğunuzun için! Çünkü, bundan beş dakikadır ben bunlara rasladım. Her zın koluna girmişler, zavallı tarafa doğru sürükleyip gittiler, kız da boyuna ağlıyor.

Aşâğılık bir esrarkeste birşeye benzemiyen bu herifi üzerine üçü birden (A)

MÜJDE! MÜJDE!

Yenikapı Sandık Burnunda

MİM ÇAKIR'ın Gazinosu

Memleketimizin medarı iftihar

BAYANSUZ

31 Mayıs 941 Cumartesi gününden

her akşam Yirmi kişilik müzamaşa

etyle seanslarına başlayacaktır.

Mükemmel Deniz havası — Temiz Servis — Ucuzluk. Tel: 2200

YARIN AKŞAM

TEPEBAŞI BELEDİYE BAHÇESİ

Büyük bir GALA ile açılıyor

SAFİYE

Ve 20 Kişilik Saz Hey'eti

HAVAY ADALARINDA BİR GECE 30 KİŞİLİK BİR REVUE

Alafranga kısmında: Radyo Caz Orkestrası Zengin

Varyete Programı

Son Telgrafın Tarihi Tefrikası: 77

TUNA BOYUNDA

TÜRK ORDULARI

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Padişah merkezde düşman içinde kaldı

da Yıldırım Beyazid orduları içinde bulunan Anadolu beylerinin askerleri ve kumandanları harbin en kızgın bir zamanında Timurlenk ordusu tarafından geçtiler. Timurun ve eski Anadolu beylerinin casusları bunları tahrik etmişti. Beylerinin Timur safında kendilerini beklediklerini söylemişlerdi. Bunlar da anlara doğru koştuılar, Osmanlı saflarını bıraktılar. Kardeş milletler muharebelerinde bu daima olagelmış ahvaldendir. Bunu Yıldırım Beyazid evvelce düşünmüştü.

Bunun üzerine Timurun sol cepheli açık kalan bizim sağ cephemizden merkezi çevirdi. Sol cephemiz bir müddet mukavemet etti. Ümit kesilince şaşdı.

Şehzade Süleyman Bey Veziriazam Ali paşaya koştı:

— Paşal, Ne itmek gerek? Ali paşa da:

— Kaçmak selâmettir sultanım, haydi gidek!

Deyince, bunlar da sür'atle ricat ettiler. Bursa yolunu tuttular. İhtiyat firkasına arkada bulunan şehzade Mehmet Bey dahi kendi

takımıyla Amasya yoluna düştü. Yeniçeriler, Rumeli sipahileri, bir takım Sırp kuvvetleri padişah ile beraber merkezde ve düşman içinde kaldılar. Çünkü cenahlar geçip gitmişti.

Böyle olmakla beraber Yıldırım Beyazid, meydan muharebesini terkeylemedi. Akşama kadar merdane harbettiller ve Timurlenk bu bir avuç kalmış olan Yıldırım Beyazid kuvvetlerini gece karanlığı basıncaya kadar esir ve mağlup edemedi.

Yıldırım Beyazid, fevkalâde secaatle bizzat harbediyordu. Düşmanın çokluğuna ve galebe ümidi ne bakmadı. Son nefese kadar vuruşmak, kırışmak, düşman öldürmek gayretine nefislerini vakfettiler.

Yıldırımın altında atlar vuruluyor, elinde silâhlar kırılıyor, mutasıl adamları tarafından yeniliniyordu. Osmanlılık şanını, Osmanlı hanedanının kahramanlığını şehnamelere layık bir mertebeye çıkarıyordu.

Akşam üstü sular kararırken Yıldırım tek başına kalmış ve tek başına döğüşüyordu. Atı kösteklenip düştü. Tatar süvariler üzerine çullanarak kepenek attilar ve bu Türk arslanını nihayet bin müşkülâta esir aldılar.

Yıldırım Beyazid, Timurun önüne götürüldü. Timurlenk Yıldırımı istikbâl etmişti. Misafirperverlik gösterdi. Hürmet ve tazim de bulundu. Çadırında misafir eyledi. Teselli verecek sözler ve muamelede kusur etmedi. Hatta:

— Dünya için gam çekmemeli, eğer Allahüteâlâ Hazretlerinin indinde dünyanın zerre kadar ehemmiyeti olmasaydı, benim gibi bir topal ile senin gibi bir körü bu mertebelere getirmezdi.

Demişmiş. Yıldırım Beyazidın gözü şaşı ve kayıktı. Timur da topaldı.

Ankara muharebesi cihanda emsalî nadir görülmüş büyük bir muharebedir. Osmanlı devletinin yerinde bir başka devlet olmuş olsaydı mümkün değil bu muhare-

beden sonra başını kaldırmazdı. Devletin temeli Anadolu idi. Anadolu parçalanmış yağma ve haraba uğramıştı. Birçok vilâyetler Timur tarafından eski sahiplerine verilmişti. Vaziyet vahimdi.

Yıldırım Beyazid, bir çok kutsurları vardı. Lâkin bunca kutsurları içinde iki sıfatı celilesi dahi müselemendir.

Biri herhalde Yavuz Sultan Selim ile Dördüncü Muradın celâdetlerinden yukarı olan kahramanlığı idi. Diğeri de ecdadının eserine, yani Osmanlı vatanına olan aşk ve muhabbetidir.

Yıldırım Beyazid, esir düştükten sonra Timurlenkten birinci ricası evlâtları hakkında malûmat istemek olmuştur.

Dellâlar çağırıldı. Şehzade Musa Bey esir olmuş getirdiler. Yalnız o mevcuttu. Başkaları hakkında malûmat yoktu.

Yıldırım Beyazid kaçmak için teşebbüsler oldu. Andan dolayı Timurlenk tarafından tarassudu sıkıca idi,

beden sonra başını kaldırmazdı. Devletin temeli Anadolu idi. Anadolu parçalanmış yağma ve haraba uğramıştı. Birçok vilâyetler Timur tarafından eski sahiplerine verilmişti. Vaziyet vahimdi.

Yıldırım Beyazid, bir çok kutsurları vardı. Lâkin bunca kutsurları içinde iki sıfatı celilesi dahi müselemendir.

Timurlengin fikri Sultan Beyazidı Semerkande kadar götürmekti. Zaten Yıldırım Beyazidın esaretine namak taktı. Kederliydi. Dayanamadı çok geçmeden esaretinin dokuzuncu ayında Akşehirde vefat etti (H. 805).

Ankara vak'asından sonra, Osmanlı devleti parçalandı. Bir devri fetret hasıl oldu ve tam on iki sene sürdü. Şehzadelerden şehzade Süleyman Bursadan Edirneye geçti ve padişahlığını ilân etti. Derhal Rumeli yakasını zapt ve rapt altına aldı. Saray halkını da hazine ile beraber Edirneye götürün şehzade Süleyman herşeye hâkim olmuş vaziyetteydi.

Ankara muharebesinden kaçan şehzade Mehmet Çelebi de Amasyaya gitmişti. O da orada padişahlığını ilân etmişti.

Son 24 Saat İçindeki HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anaokulu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Yazın eden: Muammer Alatur

Ruzvelt'in son nutku hakkında Berlinin siyasi mahfillerinde hiç tefir yapılmamaktadır. Yalnız Alman radyosu kısa bir cevap vermiş, dünyaya Almanyanın değil, Amerikanın hakim olmak istediğini söylemiştir.

Amerika matbuatı ise, bu nutkunun, Mihverin hiç de hoşuna gitmeyeceğine dair Amerikada yayın tahminlerin sabit olduğunu belirtmektedir.

Nutkun Amerikada bıraktığı ısmı intiba şöyle hülasa edilmektedir.

Ruzvelt icraata geçmek için ze-

man manielardan temizlemiştir. Nutkunun fevkalade milli tehlike

hakkında ilân edilmesi üzerine, Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

hakkında ilân edilmiştir. Ruz-

velt şimdi artık her şeyi yapmak

Son Telgraflar

Sfak limanı-na yapılan batırılan mihver vapurları

Tunus 29 (A.A.) — Sfaks limanının İngiliz tayyareleri tarafından bombardımanı hakkında tafsilat alınmıştır.

Sfaks açıklarında bir İtalyan ticaret gemisine hücum edilmiş, gemi bir ada civarına sığınmıştır. Bir İtalyan torpidosunun himaye sinde diğer bir ticaret gemisine de hücum edilmiş, Hasara uğrayan bu gemi Sfaks limanına iltica etmiş, torpido açığa kalmıştır. Beynel-mil hukuka göre, ticaret gemisi muharip bir devlete ait olduğu ve üstelik hasara da uğramış bulunduğu için bitaraf bir limana iltica edebilir. Az sonra İngiliz tayyareleri Sfaks limanına gelmişler ve bombalar atmışlardır. Bombalar Rable isimdeki Fransız vapuruna isabet etmiş ve İtalyan vapuruna dokunmamıştır.

Almanların Bismark sınıfından bir gemisi kaldı

(1 inci Sahifeden Devam) nın fevkalade teşkilatı olmasından Bismark ile yardımcı kruvazörün ağıdıkları duyulur duyulmaz, büyük mikyasta bahri harekâta geçilmiş, her taraftan İngiliz gemileri Alman zırhlılarını aramağa koyulmuştur.

Bismark Hud'ı batırdıktan sonra, mütemadiyen istikamet değiştirerek, gece karanlıklarında kaybolmak istemişse de, şimalden, cenuptan, garpten ve şarktan çağırılan gemiler tarafından sarılmıştır. Kafileleri himaye eden gemiler bile kovalama harekâtına iştirak etmişler ve düşmanı çember içine almıştır. Bütün İngiliz filosunu Okyanusun bir tarafına toplayabilmek bu fevkalade teşkilatın bir delili sayılır.

Amerika gazeteleri

(1 inci Sahifeden Devam) hakkında matbuat konferansını hususi surette toplayacağı zannedilmektedir.

Ruzvelt, İngiliz sefiri Lord Halifax ve İngiliz iktisat murahhasını Beyaz saraya davet ederek, kendilerle iki buçuk saat kadar görüşmüştür. Bu görüşmeler hakkında birşey ifşa edilmemiştir.

Vaşingtondan gelen bir habere, Ruzveltin İktisadi Harp Nezaretine ihdas edeceğinden bahsedilmektedir.

Amerika gazeteleri nutuk hakkında birçok mütalealar serdetmektedirler. Bir gazete: «Biz de bu harbin içindeyiz» demektedir. Diğer bir gazete şunu söylüyor: «Birleşik Amerika henüz ilân edilmeyen bir harbe pek yakındır». Başka bir gazete, donanmanın ikinci bir ihtida bulunmadık faaliyet geçeceğini söylemektedir. Bir diğer gazete: «Birleşik Amerika, Mihvercileri mağlup edecek» demektedir.

Bu gazetelere göre, bir Amerikan harp gemisi, bir mihver denizlerinden Fransa ve Norveç sahillerindeki Alman deniz üslerine doğru inkişaf etmesi muhtemeldir.

NUTKU İCRAAT TAKİP EDECEK

Nevyork 29 (A.A.) — Reis Ruzvelt tarafından fevkalade ahval vaziyetinin ilânı Nevyork gazeteleri tarafından büyük başlıklarla nesredilmiştir. Nutkun sarıh surette Hitler aleyhtarı mahiyeti hassaten kayıt ve işaret edilmiştir. Nesredilen tefsiratta Reiscumhur ittifaqla tasvip edilmektedir.

Bazı gazeteler Reiscumhurun nutkunu bilkuve harp ilânı olarak tefsir ediyorlar. Nevyork Times ve Nevyork Herald Tribune gazetesine göre nutuk müstakbel bir icraatın sağlam temellerini atmaktadır.

Askerlik işleri

Fatih Askerlik Şubesinden: 337 doğumların ilk yoklama müdeti hitam bulmak üzere olduğundan yoklamaya icabet emiyenlerin cezalanmak üzere bir an evvel dört fotoğraf, ikamet kâğıdı, nüfus cüzdanı ile birlikte şubeye müracaatları.

Şimdiye kadar batırılan mihver vapurları

Londra, 29 (A.A.) — Resmi mahfillerde öğretilmesine göre, harbin bideyinden Mayıs ortasına kadar 2.873.000 tona balık olan 561 Alman ve İtalyan vapuru batırılmış, zapt edilmiş veya intihar etmiştir. Bu yekûn 1.773.000 tonluk 346 Alman vapurunu ihtiva etmektedir. Bunların 274.000 ton tutan 61 tanesi müsdere edilmiş, 140.000 ton tutan 285 tanesi de batırılmış veya kendi kendini batırmıştır.

Diğer memleketlere ait olup ta Almanyaya hasabına seyrüsefer eden 67.000 tonluk 38 vapur muhtelif suretlerle batırılmış veya zapt edilmiştir.

Hâlâ düşman vapuru batırılmasına devam edilmekte bulunması düşmanın İngiliz ablukasını yarmak teşebbüsüne devam ettiğini göstermektedir. Büyük Britanyanın ablukaya devam derecesine bir misal olarak şurası beyan edilmektedir: 23 Nisanla 30 Nisan arasında 14 Alman ve 19 İtalyan gemisi batırılmıştır.

İngiltere üzerinde son hava faaliyeti

Londra 29 (A.A.) — Hava ve Dahili Emniyet Nezaretlerinin dün akşam nesredilen tebliği:

Bugün fecirinden akşama kadar pek az düşman tayyaresi büyük Britanya içlerine, o da sahilinden itibaren kısa bir mesafeye kadar nüfuz etmiştir.

Öğleden sonra İskoçyanın doğu - cenubu üzerinde avcı tayyarelerimiz düşmanın bir bombardıman tayyaresini düşürmüştür. Az miktarda düşman tayyaresi Kent Kontlugunun doğu kısmı üzerinde kısa uçuşlar yapmışlardır.

Saat 20 ye kadar bomba atıldığına dair hiçbir rapor gelmemiştir.

Alman orduları Başkumandanı bir generalimizi tebrik etti

Emekli General Pertev Demirehanın 70 yaşına basması münasebetle Alman ateşemiliteri General Rod kendisini ziyaret ederek Alman ordusunun ve Alman büyük elçisi Fon Papenin tebriklerini bildirmiştir.

Ayrıca Alman orduları Başkumandanı Mareşal Fon Brauchitsch ve Fon Papen de kendisine tebrik telgrafı göndermiştir.

3000 asker taşıyan

(1 inci Sahifeden Devam) den bu vapur en az üç bin düşman askeri taşıyordu.

Yine İtalyan harp gemilerinin himayesinde cenuba giden 5000 tonluk bir Fransız petrol gemisi batırılmış, diğer bir petrol gemisi ile bir işe gemisi de torpellenmiştir.

Girit Harbine Bir Bakış

(1 inci Sahifeden Devam) tan gayri pek az malumatı ihtiva etmektedir. Bihassa Hanyada şiddetli muharebeler olmaktadır.

Alman kitaları, kesif bir hava bombardımanının müzaheretleriyle, Hanyanın Garp muntakasında tekrar bir hücumu kalkışmışlar ve İngiliz müdafaa hatlarına olan girişlerini genişletmişlerdir.

İngiliz kitaları gerilerdeki mevzilere çekilmişlerdir. Hava yolu ile mütemadiyen Alman takviye kitaları gelmektedir. Muharebe şiddetini kaybetmemiştir.

ALMAN TEBLİĞİNE GÖRE

Son Alman tebliği, Giritte Alman dağ kitalarının İngiliz mukavemetini kıracak, bunları mevzilerinden tarettiliğini bildirmektedir. Almanlar Hanyayı zaptetmişlerdir ve İngilizleri Suda körfesinin Cenubuna doğru takip etmişlerdir. Yunanlıların Giritteki deniz kuvvetleri kumandanı esir alınmıştır.

İNGİLİZ HAVA FAALİYETİ DEVAM EDİYOR

İngiliz Hava Umumî Karargâhının tebliğine göre, İngiliz tayyareleri Pazartesi gecesi ve Salı günü gündüz Hanyanın bir kaç mil Garbindaki Maleme tayyare meydanına yeniden muhtelif taarruzlarda bulunmuşlardır. Gündüz yerde bir çok Alman tayyarelerine taarruz edilmiş, bunların bir kısmı tahrip, bir kısmı da hasara uğratılmıştır.

Avcı tayyareleri Şimalde bir Alman tayyareye teşekkülünü önleyerek üç Alman tayyaresini düşürmüşlerdir. Pazartesi hücumunda Maleme'de beş tayyare daha düşürülmüştür. Plajlarda da bir kaç Alman tayyaresi tutuşturulmuştur.

YENİ BÜTÇE NİN RUHU

(Başmakaleden Devam) tigi 161.000.000 liralık milli müdafaa tahsisatı; hükûmti vatandaştan bu fedakârlığı istemiye sevk etmiştir.

Ancak, bu vergiler vatandaşla asla müteessir etmeyecek, bilakis fazla kazançları ve fiat tereffülelerinin, bilhassa husule getirmiş bulundugu kârları istihdaf edecekler. Esasen, dünyanın içinde bulunduğ bu buhran devrinde hükümet ile halkın takdirinde aynı iştirak ve beraberliğin birleşik olduğundan asla şüphile edilemez.

Yeni bütçe mevzuu münasebeti üzerinde durulacak, bilhassa dikkate şayan bir nokta da Türk parasının ifade ettiği kıymettir. Maliye Vekilinin de Mecliste tebarüz ettirdiği gibi; Türk parası yeni emisyonları ile beraber; tamami karşılıklı, müstakar, sağlam değerdedir. Bilhassa altın karşılığı vaziyetinde nisbet yüzde 77,3 tür. Bu hakikatin anlaşılması da, bilhassa halkımızın tasarruf ve tedbirinde yeni bir kuvvet ve hız olacak, para sahiplerini âdetâ bir nevi spekülasyon haline sokulan gayrimenkul sermayelere sahip olmak râğbetinden alıkoyacaktır.

ETEM İZZET BENİCE

Vergilere yapılacak yeni zamlar

(1 inci Sahifeden Devam) çeklere onar kuruş vergi konulmaktadır. Kepek, Tuğla ve kiremitlerin, dahilde sekerden imâl edilen maddelerin muamele vergisinden muafiyetleri kaldırılmıştır. Ticarî ihâl primleri ve muamele vergisi ahlâmı içine sokulmuştur. Memleket içinde imâl edilen lastik çizme goson ve kalsolara öşkerlerden kilo başına on beş kuruş istihlaf vergisi alınacaktır. Damga kanunun bazı maddelerine ufak zamlar yapılmaktadır. Geçen sene serbest meslek erbabına yapılmış olan yüzde elli ve gayri safi vergi verenlere yapılmış olan yüzde yirmi beş kazanç vergisi zammına bir misli daha ilâve edilmektedir. Beyannameye tabi olanların rüşsat tezkerelerine yirmi beş lira istisnalı muamelede tabi olanların rüşsat tezkerelerine yirmi lira zam yapıyor. Kahveye kilosuna 25 kuruş, çaya 40 kuruş, çimentoya ton başına 200 kuruş zam yapılmakta bundan başka gümrük tarifelerini 129 B. ve 132 B. de suni ipek pozisyonlarına bir miktar zam yapılmaktadır. Nakliye ücretlerindeki kesirler vergi olarak vahide icra edilmektedir. Mütedavil evrak ve senetlerde damga resmi binde ikkiye ilâğ edilmiştir. On bir kuruştan yukarı sigaralara bir kuruş, aşağı fiatla olanlara yirmi para, ilköğ, raki, konaklara sigelerine göre dört ve sekiz kuruş, şampanya, viskiye şişe başına 75 kuruş, saraba litre başına 2 kuruş zam yapıyor. Kibritlere kutu başına yirmi para zam yapıyor. Teşvikî sanayi kanunundan istifade edenlerden alınan müdafaa vergisine yüzde elli daha zam yapıyor. Binalardan buhran vergisi kadar bir müdafaa vergisi alınacaktır. Gümrükde kul lanılan müdafaa vergisi pulları bir misli artırdı. Mektuplarda bir kuruş telgraflarda elli kuruş kadar beş, yüzde kadar on, iki yüz elli kuruş kadar olanlara on beş, daha fazla olanlara yirmi kuruş müdafaa vergisi ilâve ediyor. Telefon aboneleri yüzde on arttırılıyor. İhracatta müdafaa vergisi bir miktar arttırılıyor.

MECLİSİN BUGÜNKÜ TOPLANTISI

Diğer taraftan Büyük Millet Meclisi bugün de toplanarak bütçe müzakerelerine devam edecek ve bu meyanada Milli Müdafaa bütçesini de görüşecekler.

Bir genç kız balkonundan düşüp öldü

Gedikpaşada oturan Arşelos isminde 19 yaşında bir kız dün akşam evinin balkonundan düşerek ölmüştür. Zabitâ kızın ne suretle düştüğü hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Anadoluya gidecekler

(1 inci Sahifeden Devam) ket edemiyenlerin vapurla nakillerine nihayet verilmiştir. Şimdi yalnız hasta olup da bu ikinci parasız nakle de yetişemiyenlerin nakli yapılacaktır. Bunun için doktor raporları aranacaktır. Hastalıklardan maada hiçbir mazeret kabul edilmeyecektir. Diğer başka mazereti olup da şimdiye kadar gitmemiş olanlar parasız nakil hakkını kaybetmişlerdir.

ZAYI — Çorlu nüfus memurluğundan

almış olduğum nüfus cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. 1331 Tevellütü Necip GÜLTUNER

ZAYI — Taşköprü nüfus memurluğundan

almış olduğum nüfus cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. 1329 Tevellütü Hasan ÖZDEMİR

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 24

Yazan: Francis Machard Çeviren: İskender F. SERTELLİ
Londradan cevap bekliyorum, ya Londradan İspanyol kadınına mahrem tebligat yapıldı ise

dan bugün birinde hakikati öğrenecek, beni arayacaktır.

Fakat şimeli ne yapmalı? Nereye gitmeli?

Pansiyon kapısındaki kiracılar tabelasından Madamın telefon numarasını öğrendim.

Bu numara her zaman bana lâzım olacaktı.

* Entellicens Servis, e ölmediğimi bildirdim

Yapılacak ilk iş, bir yer tutmaktır.

Aynı caddede 31 numaralı pansiyonda boş yataklar ilânını gördüm. Buranın sahibi Liyonlu bir ihtiyar sarap taciri idi. Kendisile çabuk uyuştuk. Benden bir haftalık kirayı peşin olarak 11 numaralı odayı gösterdi.

Odamı isgal eder etmez Londraya bir mektup yazdım ve başımdan geçenleri (Entellicens Servis) e bildirdim.

İspanyol madamının - gazete - lerdeki havadisine inanarak - bana itimat etmediğini de ilâve ettim. Londradan cevap bekliyorum.

Bir düşüncem İspanyol kadınına telefonla müracaate mecbur etti: Ya Londradan ona mahrem tebligat yapılar mı?

O zaman İspanyol kadını beni Seniye caddesinde 9 numarada 9 ucu katta, 9 ucu dairede arıyacak ve böyle bir adres bulamayınca büsbütün şüpheye düşecektir.

Ertesi sabah erkenden, İspanyol madamının telefonla buldum: — Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kaydediniz ve her ihtimale karşı adresimi mahrem

— Affedersiniz, Madam! Ben, Amerikadan gelen yolcuym. Şimdi adresimi değiştirdim. Yeni pansiyonum Senniş caddesinde 31 numaralı pansiyonda 11 numaralı odadır. Lütfen kay

Hücum Borusu

Trablusu Nasıl Aldık, Nasıl Kaybettik?

Yazan: RAHMI YAĞIZ

Tefrika No. 52

Güzelim Trablus'a çok yazık.. Bu halin devamına artık tahammülümüz yok..

Biraz evvel Vali vekiline bunu söyledim. Beni ters bir bakışla azarladı.. Olmaz dedi. Tabii öyle yapacak. Çünkü Trablus'ta değil gitti çubuk, dikili fidanı bile yok. Şehir harap olmuş, bu kadar insan ölmüş, vekil beyefendinin umurunda mı? Önde de, sonunda da nasıl olsa onu tutup İstanbul'a gönderecekler.. Beş dakika daha kendi inandında işar edebilir.. Fakat yazık bize..

Herkes susuyordu. Hasüne bu sükkütten aldığı teşvik kudretile devam etti:

— Bukadar çoluğa, çocuğa, eve, barka yazık.. Yazık güzelim Trablusa, çok yazık.. Bu halin devamına tahammülümüz yok.. Binaenaleyh müsaade etmemeliyiz.

Kalabalıkta bir bağırışma oldu: — Pekî, ne yapalım reis paşa? — Teslim olalım. Yahut bunu biz yapamazsak, başımızdakileri böyle yapmağa mecbur edelim. — Ne ile, nasıl? — Hep beraber gidelim.. Bu arzumuzu valiye söyleyelim!

Halk bunu münakaşa ederken Hasüne paşa yanında duran kâhyasını işaretleyip yanına çağırıldı. Kulâğına fısıldadı:

— Hani bir kayıkçı var.. İsmi Halife.. Tanıdın mı? — Şu kayıkçı Halife.. Liman'daki.

— Evet.. Hemen git, onu bul ve bana çağır!

— Başüstüne paşam!

Kâhya gittikten birkaç dakika sonra yanında kırk kırk yaşlı bir kayıkçı ile beraber döndü. Bu adamı Hasüne paşanın karşısına götürdü.

— Emrettiğiniz Halife kulunuza getirdim paşam! Dedi.

Hasüne paşa Halifeyi bol bir iltifat sağnağı ile karşıladı.. Uzun bir tekerleme ile Trablusun kapkara bir talih çerçevesinde istikbalini kararlaştırmak arifesinde olduğunu söyledikten sonra ilâve etti:

— İşte ya Halife.. Bize öteden beri iddia ettiğin sadakatini göstereceğin gün geldi.. Bugün istediğin hizmeti yapacaksın!

(Arkası Var)

Dişleriniz; en güzel zinetinizdir

Teshir etmek noktalarından beyaz ve sağlam dişler, iki ince dişinden daha kuvvetlidir... Bu tabii zinetiniz, hergün sabah ve akşam DENTOL diş macununu kullanarak hüsnü muhafaza ediniz.

Dentol

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli (2240) lira olan S. K. F. No. 23418 gibi 16 adet Bilyalı yatac (23.6.1941) Pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksihtime usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (168) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaiyle birlikte eksihtime günü saatine kadar komisyonu müracaatlarına lazımdır.

Bu işe ait şartnamlar komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (4130)

Trakya hattı ile Mudanya — Bursa ve Samsun — Sahil hatlarından gayri bütün sebekede 1 Haziran 1941 gününden itibaren yeni tarifelerin tatbikine başlanacaktır.

Bu tarifelerle gece yolcu müsabettirlarin ve yoleu trenlerinin hareket zamanlarını gösteren edisyonların istasyonların beklenen salonlarına asılması ve küçük cep tarifelerinin çizelgede satılığa çıkarılması bulunduğu sayın halka ilân olunur. (4109)

BÜTÇE MÜZAKERELERİ

Meclis, Nafia, İktisat, Ticaret ve Ziraat bütçelerini de kabul etti

Ankara 28 (Hususi Muhabirimizden) — Büyük Millet Meclisi bugün saat 14 de toplanmış, iki celse aktederek bütçe müzakerelerine devam etmiş ve saat 20 de toplantısına nihayet vermiştir.

Meclisin bugünkü toplantısında, Nafia, İktisat, Münakalat, Ticaret ve Ziraat Vekâletlerine ait bütçeler kabul olunmuştur.

Nafia bütçesi konuşulurken mühtelif hatipler söz alarak Nafia Vekâletinin su işlerine temas etmişler, fakat yalnız büyük su işleriyle değil, Vekâletin küçük su işleriyle de uğraşmakta, bilhassa suya muhtaç olan Orta Anadolu'nun ihmal edilmemesini ve bu işin bir programa bağlanmasını istemişlerdir.

Feridun Fikri şimendifer inşaatının yavaş gittiğini söyledi. Abdurrahman Naci yolların sıkıştırdığını, Tarık bedeli vermeyenlerin bedenleri çalıştırılmalarını menedilmesini, yüz liraya kadar maaşlardan 6, üç yüze kadar olanlardan 12, daha yukarılarından 24 lirasını istedi.

Rasih Kaplan, Mazhar Müfit buna itiraz ettiler. Köylünün 6 lira veremeyeceğini söylediler.

Nafia Vekilinin BEYANATI

Kürsüye gelen Nafia Vekili Fuat Cebesoy ezcümle dedi ki: — Söz alan arkadaşları haklı buluyorum. Vekâletim, Meclisin verdiği direktifler ve hükümetin kararlarıyla senelerdenberi muntazam olarak faaliyetine devam etmiştir. Yalnız harbin devamı, faaliyetimizin istikametini değiştirmiştir.

Fakat bu, program haricinde iş yapmak demek değildir. Mali vaziyet dolayısıyla iki sene evvel hazırladığımız yollara ait lâvî-hayî Meclise getiremedik. Buna mukabil şose ve köprüler hakkındaki proje hazırlanmıştır. Bütçemiz yollar için yapılan zam mayyen masraflara sarfedilmekte.

Amelinin daha iyi bakılması için tedbir alınmıştır. Muteahhidlerimizin şimdiye kadar yol inşaatı için hazırlanmadıkları kadar bu işi küçük parçalara ayırarak bazı ellere vermişlerdir. Vaktinde müdahale ettiğimizden suistimal olmamıştır. Bu seneye büyük ve küçük müteahhidler tarafından yapılacak yollar için muhtelif planlar hazırladım. Birinci derecede ihtisadi yollara ehemmiyet vermek teyiz. Su işine bir program dahilinde devam edilmektedir. Büyük su kanununu ikmal edecek orta Anadolu için büyük tasavvurlarımız vardır. Bu maksadla 50 milyon lira istedik. Maliye ile hali temas-tayız. Yol kanunu hakkındaki projeyi getirdiğimiz zaman söz alan bir çok arkadaşlarım tatmin edildiklerini görecektir. Şimendifer siyasetimize hazırlanan program tahtında devam ediyoruz. Avrupadan beklediğimiz köprü gelmedigi için Erzurumda Kurtalana gidecek yola beton köprü yaptık. Şimendifer hattı üç seneye kadar muşa varacaktır.

İKTİSAD VEKÂLETİ BÜTÇESİ

Bundan sonra İktisat Vekâleti bütçesine geçildi. Vekil, iplik hakkında malumat isteyen hatipler:

cevap vererek iplik ister hariçten getirilsin, ister dahilden istihsal edilsin tek elden idare edildiğini anlatarak iplik istihsalatımızın memleketi kâfi gelmediğini söyledi.

Bundan sonra Ereğli fabrikalarında randumanın memnuniyet verecek bir şekilde arttığını izah ederek yakında çivi imalinde kullanılacak olan tel boruların bu fabrikada istihsal edilebilmesi için bazı tedbirlerin alınmış olduğunu söyledi.

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün mesaisi hakkında malumat veren Vekil, Ramazan dağındaki petrol muntakasının ilk sondajdan sonra yapılan ikinci sondajın henüz istenilen müssbet neticeyi vermediğini söyledi.

MÜNAKALAT VEKÂLETİ BÜTÇESİ

Bundan sonra, Münakalat Vekâletinin bütçesi görüşüldü. Mazhar Müfit söz alarak Deniz Ticaret mektebinde 100 talebe olduğu halde mektebin 165 bin lira tahsisatı bulunduğunu, yani her talebeye senevi 1800 lira düştüğünü söyleyerek «acaba bu miktar çok değil midir?» dedi.

Kürsüye gelen Münakalat Vekili Cevdet Kerim İncedayı verdiği mukni cevapta bu mektebin alınan tedbirlerle yarınki Türk ticaret filosunu hakikaten takviye edeceğini ve onun istikbalini garanti ettiğini bildirerek tahsisatın çok olmadığını, yakında talebe adedinin 150 kişiye çıkarılabileceğini söyledi ve arkadaşının verdiği izahatı kâfi gelip gelmediğini sordu.

Mazhar Müfit oturduğu yerden bağırdı: — İtimadımız vardır zatlânize..

TİCARET VEKÂLETİ BÜTÇESİ

Ticaret Vekâleti bütçesinin görüşü leceği reis tarafından bildirilince kürsüye Osman Şevki gelerek, ek mege karıştırılan çavdardan bahsetti ve bu sebeple bazı vatandaşların memleketi bir buğday buharını olduğu vehmine düşüklerin den bahsederek hatâ ettiklerini anlattı.

TİCARET VEKİLİNİN BEYANATI

Kürsüye gelen Ticaret Vekili Mümtaz, sık sık alkışlarla kesilen veciz bir beyanatta bulunarak, har bir bizde de tesirini gösterdiğini, fakat bu halin hiçbir veçhile ve him bir netice tevild edecek mahiyette olmadığını, bir takım ana maddelerin stokuna karar verilmiş olmakla beraber vesika usulünün tatbikine hic bir veçhile mahal olmadığını, çünkü memleketimizde harpten evvelki gibi her şeyin mevcud ve bol ve Reisicümhurun sofrasında ne varsa o maddenin her vatandaş tarafından eskisi kadar sühuletle temin edilmesinin kabil olduğunu anlattı.

Sözüne devam eden Vekil, Kordinasyon Hey'eti kararile hükümetin hububatı el koyduğu zaman köylünün tarzi hareketi hakkında ezcümle dedi ki: — Köylü, tam bir kuvayi milliyeye zihniyeti ile hareket ederek seferber olmuş, kağınsı ile ve diğer kendi vesaiti ile elinde bulunan hububatı hükümete teslim etmek i-

RADYO

29 Mayıs 1941

- 18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Fasil Hey'eti.
18.30 Ziraat Takvimi ve Toprak Mahsulleri Borsası.
18.40 Müzik: Radyo Caz Orkestrası (İbrahim Özgür ve Ateş Böcekleri).
19.00 Konuşma: (Dertleşme Saati).
19.15 Müzik: Radyo Caz Orkestrası Programının Devamı.
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans Haberleri.
19.45 Konuşma: (San'atkarlarımız Konuşuyor).
20.00 Müzik: Dünya Şarkıları.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Ankara Kalheviden Naklen Negredilecek olan Madam Butterfly Temsilinin Takdimi.
21.00 «Madam Butterfly» — Temsil: Ankara Kalheviden naklen.
22.30 Memleket Saat ayarı, ve Ajans Haberleri; Esham — Tahvilât, Kambyo — Nukut Borsası (Fiyat).
22.05 Konuşma: Memleket Postası.
22.15 «Madam Butterfly» Temsilinin İkinci ve Üçüncü Perdelerinin Ankara Kalheviden Naklen Neşri.
23.25/23.30 Yarınki Program ve Kapanış.

YARINKİ PROGRAM

- 7.30 Program ve Memleket Saat Ayarı.
7.33 Müzik: Hafif Müzik (Pl.).
7.45 Ajans Haberleri.
8.00 Müzik: Hafif Programın devamı (Pl.).
8.30/8.45 Evin Saati.
12.30 Program ve Memleket Saat Ayarı.
12.33 Müzik: Kadınlar Fash.
12.45 Ajans Haberleri.
13.00 Müzik: Karışık Program (Pl.).
13.15 Müzik: Kadınlar Fash Programının Devamı.
13.30/14.00 Müzik: Karışık Programın Devamı (Pl.).

Göz Hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553

Muayene ve her türlü göz ameliyatı fiyatlarına parasızdır

çin ona yardım etmiştir.

Vekil, icabında nakliyat meselesine de müdahale edileceğini bildirmiş, fiyat mürakabesi için azami çalışmalarına rağmen tamamen muvaffak olunamadığını anlatmıştır.

Vekile göre her satıcının peşine bir memur takımı imkân yoktur. Milletimiz yaradılış itibarile alıcınap olduğundan üç beş kuruş için bir insanı mahkûm ettirmiyecek seviyede bulunmaktadır. Bunun için hükûmete yardım etmemektedir. Fakat şunu herkes bilmelidir ki ihtikarla mücadele bütün şiddetle devam edecek ve kimse, masum vatandaşın sırtından kolayca elini kolunu sallayarak geçinemeyecektir. Memleketin umumî ana maddelerinde sıkıntıımız yoktur. Bazı ithal maddeleri müstesna, fiyatları değişmiş hiçbir şey mevcut değildir. Şimdilik itihalatın tek elden yapılmasına imkân görülmemektedir. Yalnız milli müdafaa ve halkın mübrem ihtiyaçları için tedbirler alınmıştır.

ZİRAAT VEKÂLETİ BÜTÇESİ

Ziraat Vekâletinin bütçesi görüşülürken hatipler muhtelif beyanatta bulunmuşlar ve bunlara Ziraat Vekili Muhlis cevap vermiştir.

Türk çocuğunu besler, tosunlatır

Pirinç, Mercimek, Yulaf, Konflor, İrmik, Patates, Arpa, Pirinç, Buğday nisastası vesair hububat unları..

ANA SÜTÜ KADAR KUVVETLİDİR

Çapamarka Müstahzaratı.

Tarihi tesisi: 1941

MAHKEMELERDE

(3 üncü sahifeden devamı)

Bu hikâyeyi kahkahalarla keserek dinliyen, — Öyle ise şunu dinliyelim..

Bakalım ne olacak? dedi.

Hakaikaten eğlenceli bir dava olacaktı bu... Ben de dinlemeye karar verdim.

Klimanla Hidayet mahkemeye girdiler. Evvelâ Hidayet şekerli çorbanın, sonra da Kliman tuzlu rakı, biberli şarap ve şekerli pilâkinin hikâyesini anlattılar. O kadar tatlı anlatıyorlardı ki, bunları dinliyenler, gülmek için dudaklarını sıırıyorlardı.

Hâkim, bu işlerin şakadan çıktığını anladıktan sonra, barışmak teklif etti.

İki taraf ta teklifi kabul etti.. Davalarından vazgeçtiler..

Mahkemeden çıktuktan sonra mahkemenin kapısında davayı hikâye eden, arkadaşına: — Şimdi bunları gördün ya.. dedi. Burada birbirlerinden davacı idiler, barıştılar. Akşam git, ikisini de, ya Klimanın, yahutta Hidayetin dükkânında kadeh tokuştururlar ken görürsün.

Filhakika, Hidayetle Kliman, kol kola girmişler, tatlı tatlı konuşarak yürüyorlardı.

İki taraf ta teklifi kabul etti.. Davalarından vazgeçtiler..

Mahkemeden çıktuktan sonra mahkemenin kapısında davayı hikâye eden, arkadaşına: — Şimdi bunları gördün ya.. dedi. Burada birbirlerinden davacı idiler, barıştılar. Akşam git, ikisini de, ya Klimanın, yahutta Hidayetin dükkânında kadeh tokuştururlar ken görürsün.

Filhakika, Hidayetle Kliman, kol kola girmişler, tatlı tatlı konuşarak yürüyorlardı.

İki taraf ta teklifi kabul etti.. Davalarından vazgeçtiler..

Mahkemeden çıktuktan sonra mahkemenin kapısında davayı hikâye eden, arkadaşına: — Şimdi bunları gördün ya.. dedi. Burada birbirlerinden davacı idiler, barıştılar. Akşam git, ikisini de, ya Klimanın, yahutta Hidayetin dükkânında kadeh tokuştururlar ken görürsün.

Filhakika, Hidayetle Kliman, kol kola girmişler, tatlı tatlı konuşarak yürüyorlardı.

İki taraf ta teklifi kabul etti.. Davalarından vazgeçtiler..

Mahkemeden çıktuktan sonra mahkemenin kapısında davayı hikâye eden, arkadaşına: — Şimdi bunları gördün ya.. dedi. Burada birbirlerinden davacı idiler, barıştılar. Akşam git, ikisini de, ya Klimanın, yahutta Hidayetin dükkânında kadeh tokuştururlar ken görürsün.

Filhakika, Hidayetle Kliman, kol kola girmişler, tatlı tatlı konuşarak yürüyorlardı.

İki taraf ta teklifi kabul etti.. Davalarından vazgeçtiler..

Mahkemeden çıktuktan sonra mahkemenin kapısında davayı hikâye eden, arkadaşına: — Şimdi bunları gördün ya.. dedi. Burada birbirlerinden davacı idiler, barıştılar. Akşam git, ikisini de, ya Klimanın, yahutta Hidayetin dükkânında kadeh tokuştururlar ken görürsün.

Filhakika, Hidayetle Kliman, kol kola girmişler, tatlı tatlı konuşarak yürüyorlardı.

İki taraf ta teklifi kabul etti.. Davalarından vazgeçtiler..

Mahkemeden çıktuktan sonra mahkemenin kapısında davayı hikâye eden, arkadaşına: — Şimdi bunları gördün ya.. dedi. Burada birbirlerinden davacı idiler, barıştılar. Akşam git, ikisini de, ya Klimanın, yahutta Hidayetin dükkânında kadeh tokuştururlar ken görürsün.

Filhakika, Hidayetle Kliman, kol kola girmişler, tatlı tatlı konuşarak yürüyorlardı.

BORSA

28 Mayıs 1941

Açılış ve Kapanış

	Açılış	Kapanış
1 Sterlin	5.24	
100 Dolar	130.—	
100 Frank	—	
100 Liret	—	
100 İsv. Fr.	30.2025	
100 Florin	—	
100 Rayışmark	—	
100 Belga	—	
100 Drahmi	0.9975	
100 Leva	—	
100 Çek Kronu	12.9375	
100 Zloti	—	
100 Pengö	—	
100 Ley	—	
100 Dinar	—	
100 Yen	31.1375	
100 İsv. Kr.	30.745	
100 Ruble	—	

ESHAM VE TAHVİLÂT

İkramiyeli % 5 1938

1941

DOKTOR

Feyzi Ahmet Onar

OLDIYE VE ZÜHREVİYE

MÜTEHASSİSİ

(Babâli) Ankara caddesi Çarşı

oğlu Yokuşu Köşe başında No

1941

DOKTOR

Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

DAHİLİYE MÜTEHASSİSİ

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2.5 - 6. Tel: 41553

1941

Sahip ve Başmuharriri: Etem

Benice - Neşriyat Direktör

Cevdet Karabilgin

Basıldığı Yer:

SON TELGRAF Matbaası

Bir Memur aranıyor

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

Muhasibimiz için muzaaf usule vâkıf Lise veya Ticaret Mektebi mezun askerlikle ilişkili olmayan bir memur alınacaktır. İsteklilerin gerekli vesikaları birlikte Müdürlüğümüze her gün saat 9 - 11 arasında müracaat edilebilir. Bir kaç talip olduğu takdirde aralarında nazari ve ameli bir seçime yapılacak ve bunun günü gazetelerle ilân edilecektir. (4115)

Nakliyatı Tevhit Komisyonu Reisliğinden

Kendi arzularıyla Anadolu'ya gitmek isteyenlere parasız nakilleri için makamlıklarla verilmiş vesikalarda yazılı günlerde tahsis edilen vapurların gitniyenlerin veya seyahatlerini herhangi bir sebeple tehir etmiş olanların teakip posta vapurlarıyla nakillerine nihayet verimistir.

Herhangi bir esbabı mücbire ve mazerete binaen vaktinde seyahat etmiş olanlardan badema mazeretleri mevzu bahis vesikalar üzerine sermek suretiyle Vilâyetçe tasdik edilenlerin vesikaları Devlet Denizyolları bul Başcaantehgınca vize edilebileceğinden alâkadarların bu hususa dikkatli olmaları göstermeleri ilân olunur. (4142)

POKER

Traş Bıçakları Traş Olmak Zevktir

Traşın sonra ciide yanıkla Yüzü yumuşatır. Her yerde ısrarla POKER bıçaklarını isteyiniz.

PARA

HAYAT YARIŞININ DİREKSİYONUDUR

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf hesapları 1941 ikramiye Planı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs 1 Ağustos, 3 İkinciçeyrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Lük	= 2000.—	Lira
3 > 1000	= 3000.—	
2 > 750	= 1500.—	
4 > 500	= 2000.—	
8 > 250	= 2000.—	
35 > 100	= 3500.—	
80 > 50	= 4000.—	
300 > 20	= 6000.—	

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

Türk Hava Kurumu İstanbul Ş. Başkanlığından:

- 1 — Yalnız kâğıdı idaremizden verilme üzere nümune ve şartnamesine göre imal ettirilecek iki milyon litre zarfı, açık eksihtime konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli 2500, Muvakkat teminatı 187.5 liradır.
- 3 — Eksihtime 30 Mayıs 941 Cuma günü saat 15 de Türk Hava Kurumu İstanbul Şubesinde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 4 — Nümunesi gösterilir. Ve şartnamesi parasız verilir.
- 5 — İsteklilerin, kanunun tarif ettiği vesika ve teminatlarıyla birlikte belli gün ve saatte İstanbul Şubesine müracaatları.. *3927*